

BUKOV pelet

“Strugara Radanović”

Najsavremeniji pelet nemačkog kvaliteta “KAL” razlikuje nas od drugih:

- procenat zbijenosti drvene mase iznosi 5,72%;
- u procesu sušenja koristimo ciklone sa vrućim vazduhom, a ne otvorenim plamenom;
- u našem peletu nema sagorelih čestica;
- rezultat je bolja kaloričnost peleta i manje pepela.

Kontakt telefon:

060/517-82-82, Jelena

ULTRAMEDM
ULTRAZVUČNA ORDINACIJA

Ultrazvučna dijagnostika

Internistički pregled

Ginekološki pregled

Uslužna laboratorija

Preventivnim pregledom sačuvajmo život

Zakazivanje
061/1614901   061/1614903

Adresa
Kestenova 10a , Starčevo

РЕЦИКЛИРАЈМО!

Придружите нам се у очувању планете!

Рециклија ПЕТ амбалаже је једноставан начин да заједно смањимо загађење и сачувамо ресурсе. Свака пластична флаша коју рециклирате чини разлику. Ваш допринос има директни утицај на очување природе и будућности наших генерација. Укључите се данас - рециклирајте ПЕТ амбалажу и будите део позитивне промене. Сваки гест добре воље има велики ефекат!

* * *

Јавите се Месној заједници Старчево на телефон: 013/631-144 ради додатних информација где, кад и како можете одлагати пластичну (ПЕТ) амбалажу у рециклажне контејнере који су однедавно посталјени у нашем месту.

МЗ Старчево
ЈКП "Старчевац"
ЈКП "Хигијена"

Слика

"Мој Димитрије и ја садимо воћке, да роди, да седимо у хладовини, да једемо шљиве и кајсије, да правимо пекmez, да печемо ракију". Тричковићи

Месечне локалне новине

СТАРЧЕВАЧКЕ

НОВИНЕ

ГОДИНА: XXXI

БРОЈ: 363

29. ФЕБРУАР 2024.

НЕМА ЦЕНУ

Издаје

Креативни културни клуб

Главни
и одговорни уредник
Милена Јовишић

Редакционски колегијум:
Петар Андрејић (основац),
Јордан Филиповић,
Зорана Штаковић,
Предраг Станковић, **Марко**
Ивошевић, **Далибор Мергел**,
Петар Орешковић (спорт),
протојереј **Зоран Малетић** (црква),
Данијела Пећанин (школа).

Технички секретар
Јелена Грујић

Фото
СН; насловна: Исидора Јовић

Адреса
Моше Пијаде 12, Старчево 26232

E-mail
snovine94@hotmail.com

Телефон
063/565-752,

Штампа
ГРАФО КОЛОР 2024 Панчево

Тираж
1000

***

СТАРЧЕВАЧКЕ новине први пут
су изашле **јуна 1994.** године.
Уписане су у Регистар медија под
бројем: NV001048

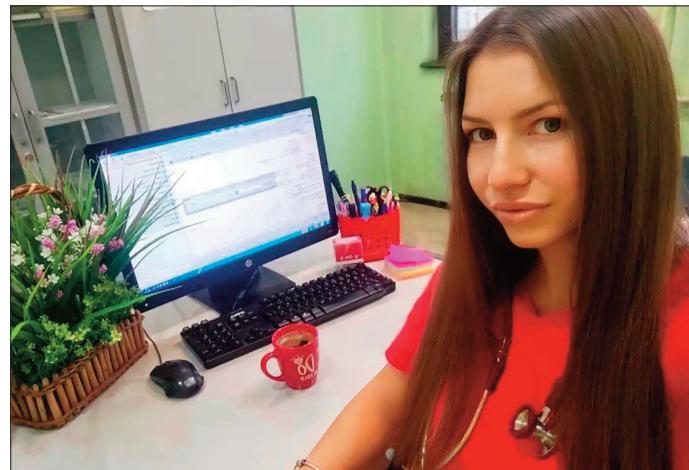
ЗАКАЗИВАЊЕ КОД ДОКТОРА ПО НОВИМ ПРАВИЛИМА

Од понедељка, 5. фебруара, дошло је до једне новине у начину заказивања прегледа код изабраног лекара која се спроводи у свим здравственим амбулантама на територији Града Панчева, па и у Старчеву. Сада ће се заказивање прегледа обавља телефонски, радним даном пре подне од 11 до 12 часове и по подне од 17 до 18 сати, за Старчевце на добро познати број наше амбуланте 013/631-163.

Др Хелена Јовић је за наш лист изнела и прве реакције на ову новину:

- Мештани су се брзо навикли јер воле правила којима могу да се воде. Мислим да је то врло добро прихваћено. Овај систем заказивања не само да њима олакшава да дођу до свог изабраног лекара, већ и нама рад.- рекла је др Хелена Јовић.

И даље је могуће заказивање путем кол-центра на број 011/362-0000, а могуће је и лично заказивање прегледа, доласком у амбуланту у току радног времена. Хитни случајеви се не заказују, већ се примају по приоритету хитности.

Др Хелена Јовић

ТОПЛОТНЕ ПУМПЕ - ИМАТЕ ЛИ ДРУГИ БУНАР?

□ ЈКП "Старчевац", у сарадњи са градском комуналном инспекцијом, почев од 1. децембра 2022. године, врши контролу канализационих приклучака ради утврђивања неправилности у коришћењу истих, ОДНОСНО ИСПУШТАЊА ВОДА У КАНАЛИЗАЦИОНУ МРЕЖУ ИЗ ТОПЛОТНИХ ПУМПИ. Нека домаћинства нису правилно инсталирала своје топлотне пумпе, односно нису пробушили други бунар у који треба да врате припљену воду. Због тога, угрожен је рад система за прераду отпадних вода услед енормног повећања количине воде која се упумпава у канализациону мрежу или се драстично снижава и ниво подземних вода што доводи до утонућа терена у насељу! Санкције за ненаменско коришћење канализационе мреже од стране корисника услуге, у складу са Законом о водама и другим подзаконским актима, су:

- Привремено ускраћивање услуге "одвођења отпадних вода" кориснику о његовом трошку.
- Новчана казна у висини од 60.000,00 динара.

JKP "Старчевац"

Посетите осмотровски базар

□ На Тргу неолита и ове године ће се, 8. марта, одржати базар пројајног карактера Дан жена, а у организацији Удружења жена "Неолит" и МЗ Старчево. Не морате ићи из Старчева да бисте лепим и оригиналним поклоном обрадовали своје мајке, супруге, сестре, баке, ћерке, девојке. На базару на Тргу неолита, 7. и 8. марта, биће цвећа, цветних и слатких аранжмана, колача и разних рукотворина за свачији укус, цеп и за све узрасте. Избором поклона на овим базарима помажете локалне мале производијаче.

ПОГОДНОСТИ ЧЛАНСТВА У ПЕНЗИОНЕРСКОМ

Нове ствари за нове просторије

Удружење пензионера које је недавно обновило радо у Старчеву све је агилније. Они се окупљају у новим просторијама уступљеним након реконструкције од стране Месне заједнице, а које деле са локалним удружењем жена. У додатно опремање овог

простора укључила се и градска организација пензионера која је Старчевцима донирала телевизор, фрижидер, електрични радијатор и још неке ситнице које ће помоћи нашим најстаријим суграђанима који се окупљају у некадашњем кафеу Волејбол.

Преко пензионера можете набавити и огревно дрво по повољним ценама. Почев од 9. фебруара врши се упис дрва (храст, буква, цер и багрем) и то по цени од 10.000 динара по кубику, на 12 месечних рата, а у цену је урачунајт је превоз, сечење и цепање.

Старчевачки пензионери планирају и бројне излете, па и то може бити разлог да се придружите овом удружењу.

Ако припадате генерацији сениора, учла-

ните се и ви! Поред дружења у просторијама које се налазе у центру (некадашњи кафе "Волејбол"), поред Месне заједнице, организују се бесплатни и други излети и бенефицијарни одласци у бање, игранке...

Пензионери са ниским примањима могу добити помоћ, као и друге олакшице. Контакт особе су Мирко Стојић и Миле Величковић.

Пензионери деле своје просторије са Удружењем жена, тако да је ово прилика да се и заинтересоване Старчевке укључе у рад овог активног удружења. Контакт особа је Јильана Зарић.

Просторије су отворене понедељком, средом и петком у времену 9-12 сати.

НОВА АПОТЕКА НА СТАРОМ МЕСТУ

Ланац аптеke "Filly Farm" отворио је своје аптеke на територији Панчева. Ово је 55. по реду локација у Србији где су присутне "Filly Farm" аптеke. Њихов број расте из године у годину, али оно што се константно негује јесте стручност, лубазност и висок квалитет услуге.

Аптеke у Панчеву су отворене на локацијама бивших државних аптеke. То су аптеke Хигија, Војловица, Нови Свет, Котеж, Банатско Ново Село и Старчево. Поред куповине лекова на рецепт и суплемената, у овим аптекама можете наћи широк асортиман козметике, као опреме и хране за бебе. У свим "Filly Farm" аптекама свакодневно се организују промоције и акције, а лубазни фармацеути су ту да саслушају и посаветују. Потпуно бесплатно организује се и мерење статуса витамина и минерала, па "Filly Farm" аптеke позивају све заинтересоване да дођу и ураде проверу.

Александар Радовић, оснивач и власник компаније "Filly Farm" за наш лист каже:

- Када сам са 26 година отворио прву приватну фирмку, она се бавила дистрибуцијом фармацеутских производа на велико. Врло брзо сам увидео да светски трендови иду ка томе да се приђе сваком пацијенту. Сплетом околности, 2003. године упознајем Верицу и заједно са њом развијам идеју о покретању ланца аптеke. Лепо и успешно су речи које најбоље описују Веричин и мој тимски рад, који и даље траје. Кажу да је сваки почетак тежак. Ни нап није био изузетак. У том тренутку ништа није указивало на могућност да наш посао прерасте у ланец аптеke, али сам ја потајно и дубоко веровао у ту идеју. Када смо почели, није било могућности да издајемо лекове на рецепт. Дуго смо се борили и за изједначавање приватног и државног сектора у фармацији, а један од већих изазова било је фор-

На дан отварања

мирање пословног тима, јер ипак није исто водити једну и водити ланац аптеke. Имао сам идеју да оснујем ланац који неће зависити од једног човека, односно од оснивача фирме, већ који ће водити тим вредних и преданих колега. Поносан сам на чињеницу да је "Filly Farm" превазишао све те препреке. Рекао бих да овај јубилеј прослављамо спремнији него икада за нове пословне изазове. Отварањем "Filly Farm" ланца, у Србији се први пут појављују брендиране аптеке. Нашим логотипом, називом и услугом желели смо да покренемо ланац "компанијских" аптеke.

Верица Спасојевић, директор АУ "Filly Farm":

- Сваки почетак је тежак, али имали смо јасан циљ и то је оно што нас је водило. Суочавали смо се са безброј питања јер нисмо били фокусирани искључиво на профит компаније, већ је наш циљ био да стекнемо поверење пацијената и истакнемо се по квалитету услуга које пружамо, као и повољним

ценама. Сам почетак био је испуњен стрепњом да ли ћемо бити истрајни до краja,али мој карактер и истрајности ми током свих ових година нису дозволили да одустанем. Током ових 20 година развијали смо тимски дух и градили га међусобној емпатији, поштовању и разумевању. Водити тим од преко 400 запослених је озбиљан изазов, али управо ти људи су изнедрили ову компанију која послује успешно већ 20 година. Лагала бих рекла да је све било лако и једноставно. Сваки запослени захтева посвећеност, пажњу, дискрецију, као и индивидуални приступ. Требало је радити на усклађивању различитих енергија, типова личности и склоности и све њих усмерити ка истом циљу. Мали тим је временом распао и људи који су долазили су знали да могу да нам укажу поверење. На тај начин смо ширили мрежу компетентних, образованих и посвећених људи. Оно на шта сам посебно поносна је чињеница да сви запослени осећају припадност и да смо као једна велика породица.

П. А.

Саопштење Електромрежа Србије

У складу са Законом о енергетици, шумама и правилнику и увидом у стање на терену од стране овлашћених лица Акционарског друштва "Електромрежа Србије" обавештавају се власници и корисници непокретности на територији МЗ Старчево, чије се парцеле налазе у заштитном појасу делековода 110, 220 и 400 kV, односно у близини и испод фазних проводника: ДВ 131/2 ТС Бгд 33 – РП Панчево 1, ДВ 141 ТС Бгд 3 – РП Панчево 1, ДВ 151/1 РП Панчево 1 – ТС Панчево 2, ДВ 151/4 ТС Панчево 2 – РПР Алибунар, ДВ 185 РП Панчево 1 – ТС Панчево 2, ДВ 1009 ТС Панчево 2 – ТС Панчево 4, ДВ 1010 ТС Панчево 2 – ТС Панчево 4, ДВ 1104 ТС Панчево 2 – ТС Панчево 3, ДВ 1105 ТС Панчево 2 – ТС Панчево 3, ДВ 1109 ТС Бгд 7 – ТС Панчево 2, ДВ 1145/1 ТС Дебељача – ТС Качарево, ДВ 1145/2 ТС Качарево – ТС Панчево 2, ДВ 1129 ТС Панчево 2 – ТС Ковин, ДВ 1153 ТС Бгд 7 – ТС Панчево 2, ДВ 253/1 ТС Бгд 8 – ТС ХИП 2, ДВ 253/3 ТС НИС - ТС Панчево 2, ДВ 253/4 ТС ХИП 2 – РПР Панчево, ДВ 253/5 РПР Панчево – ТС НИС, ДВ 254/1 ТС

Панчево 2 – РПР Ковачица, ДВ 451/2 ТС Бгд 20 – ТС Панчево 2, ДВ 453/1 РПР Дрмно – РПР Чубук, ДВ 453/2 РПР Чубук – ТС Панчево 2, ДВ 463АБ ТС Панчево 2 – Граница/ТС Репница.

Акционарско друштво "Електромрежа Србије" Београд - Служба за задржавање ВНВ Београд почиње са радовима на сечи растиња у заштитном појасу далековода, као и његовом проширењу, почев од 1. јануара 2024. године;

- власници парцела ИМАЈУ ОБАВЕЗУ да након сече преузму и склоне посечено растиње и стабла;

- власници парцела НЕ СМЕЈУ да саде растиње - дрвеће, нити да граде објекте у близини, испод и изнад далековода, да не би угрозили ред далековода, супротно Закону о енергетици, техничким и другим прописима.

Непоступање у складу са овим обавештењем, повлачи прекрајну одговорност у складу са Законом о енергетици.

За евентуалне информације звати на телефон 011/3043-497 Никола Шћекић или 011/3043-431 Марко Црвенковић.

Интервју

Иван Миливојевић,
ПРЕДСЕДНИК САВЕЗА ЗА ШКОЛСКИ СПОРТ ПАНЧЕВА

Крећи се, јер кретање је живот!

Реците нашим читаоцима која је делатност Савеза за школски спорт Панчева?

- Делатност Савеза за школски спорт је првенствено спортска - организовање и спровођење школских спортских такмичења ученика основних и средњих школа и реализацивање разних других програма.

Какву сарадњу имате са панчевачким школама?

- Имамо добру сарадњу са школама на територији Панчева, јер без њих не би смо могли да спроводимо све планиране активности везане за разна такмичења ученика у многим спортовима. Кад говоримо о сарадњи првенствено се то односи на колеге професоре физичког и здравственог васпитања и учитељице који су најодговорнији и најзаслужнији за организовање и припремање ученика за разна такмичења као и на директоре школа који им пружају пуну подршку у раду.

Какву сарадњу имате са старчевачком основном школом?

- Сарадња са ОШ "Вук Стефановић Каракић" је одувек била добра. Директор Саша Тасић је увек имао разумевање и давао подршку за све активности које смо спроводили, а то се исто односи и на колеге Божка Ђорђевића и Драгану Маринковић из ове школе које су савесно и одговорно приступали свим задацима које смо спроводили. Резултат су и признања које су добиле, како Школа, тако и колеге које у њој раде, од стране Савеза за школски спорт Панчева, али и од других субјеката.

Која такмичења све организује Савез за школски спорт?

- Редовна школска спортска надметања подразумевају одржавање такмичења у 14 спортских дисциплина: пливање, стрељаштво, стони тенис, баскет 3 на 3, одбојка, кошарка, рукомет, мали фудбал, гимнастика, атлетика, карате, цудо, оријентиринг и мале "олимпијске игре".

Учесници на школским спортским такмичењима су сви редовни ученици и ученице основних и средњих школа, узраста од 1. разреда основне школе до 4. разреда средње школе.

Основ за спровођење овог програма током школске године је Оријентациони календар такмичења ученика Републике Србије, који прописује Министарство просвете, а на предлог Савеза за школски спорт Србије. Календар такмичења је у свему подређен периодизацији наставног плана и програма физичког васпитања за основне и за средње школе.

Додатни програми и манифестације су: пројекат "Спорт у школе" - бесплатна школа спорта за ученике нижих разреда, "Твој лајк за наш плас" - пројекат у који се укључују ученици осмишљавањем пlesних тачака и такмичењем са својим вршњацима на нивоу целе Србије; ученице ОШ "Бранко Радичевић" су званичне победнице овог пројекта, што је допринело награђивању њихове школе на Избору најбољих спортиста града Панчева у 2023. години. Својом пlesном тачком учествују на отварањима свих великих такмичења и мани-

фестација "Здраво растимо" - пројекат којим се врши едукација ученика о здравој исхрани и здравим стиловима живота, "Бак репортер" - пројекат у који се укључују ученици који имају афинитета ка новинарству и извештавају о свим спортским дешавањима у њиховој школи, "Програм такмичења" - надметања за ученике V и VI разреда основних школа у лопташким спортивима и такмичење у спортском риболову.

Поред наведеног, Савез и његове чланице, 19 основних и осам средњих школа, укључују се у све програме и манифестације које су у организацији Спортског савеза Панчево.

Који је највиши ранг такмичења у школском спорту?

- Највиши ниво такмичења у нашем систему је државно школско првенство, а сваке четврте године су то Олимпијске игре ученика Републике Србије. Ове школске године се одржавају Олимпијске игре у Новом Саду за које већ имамо квалификоване ученике, а надамо се да ће их по завршетку осталих такмичења бити још више. Сва такмичења се спроводе, по правилу, у пет степена и то:

- I степен - школска такмичења (такмичења унутар школе),
- II степен - општинска такмичења,
- III степен - окружна такмичења,
- IV степен - међуокружна такмичења,
- V степен - републичка такмичења (Олимпијске игре ученика Републике Србије).

Колико вас подржава Спортски савез Панчева и како изгледа ваша сарадња?

- Сарадња са Спортским савезом је на високом нивоу. Првенствено захваљујући преседнику Савеза Слободану Битевићу и генералном секретару Дејану Переићу. Многе програме спроводимо заједно и излазимо у сусрет једни другима како би успјечно спровели све задатке. Како народ каже, добра организација пола успеха.

Да ли можемо да кажемо да већ у школи може да се препозна да је дете потенцијал да се бави врхунским спортом?

- Да свакако, радне навике, моторичка интелигенција, жеља за напредовањем, истрајност, упорност и многе друге особине сваке личности па и детета, показају се нам у ком правцу се развија свако дете и шта све можемо да очекујемо од њега уз правilan и континуиран развој. Мишљења сам да је од самог препознавања потенцијала неког детета за врхунске спортске резултате много важније за само дете и државу да децу укључимо у било коју физичку активност, да учинимо да деца заволе рекреацију, спорт и оно најважније - да се њиме баве кроз цео живот. Треба да омогућимо и створимо услове да се деца, пре свега кад говоримо о спорту, прво играју, а затим временом та игра треба да прерасте у вежбање па тек након тога у тренирање. Морамо бити свесни да само мали број деце ће успети да стигне до врха, а разлог је много, док са друге стране је огромна већина која опет због разноразних разлога неће стићи до

□ У школској 2022/2023. години чланице Савеза су узеле учешће у свих 14 спортских дисциплина. Учешће је узело укупно 1866 ученика. Најпопуларнији спорт међу школском популацијом је фудсал који окупља укупно 370 ученика. Одмах иза фудсалом су одбојка са 290, атлетика и рукомет са 228 ученика.

врха - врхунског спортисте. А за државу треба да буду битне обе групе које требају да се третирају на различите начине.

Колико је важно да деца већ у школи науче да развијају такмичарски дух?

- Свакако да је важно развијати такмичарски дух код деце, али додао би да је исто тако важно да децу траба научити да је пут до успеха трновит и сачињен и од много пораза и да је највећа победа заправо победа над самим собом јер кад научимо децу да побеђују сами себе много лакше ће после тога побеђивати и друге.

Ви сте и професор физичког васпитања. Колико су нам деца данас спортски активна?

- Нажалост, данашња генерација деце је све мање физички активна што за собом повлачи многе последице и за саму децу али и за друштво. Панчево је годинама препознатљиво и као град спорта, с разлогом, где предњаче колективи и појединци који су стигли до врха - врхунски спортисти и врхунских спорских резултата. Са супротне стране, она друга група деце која није успела да стигне до врха, лако и прерано одустаје од физичке активности и спорта, док огроман број деце се и не укључује у неке физичке активности, а камоли у спорт. Човек, као људско биће, створен је да се креће и кретање га одржава у животу. А данашња деца се све мање крећу и све мање су физички активна.

Шта би сте мењали у настави физичког данас?

- Растеретио бих децу учења много мање важних ствари из већине предмета, а концентрисао бих се на битније и важније ствари, првенствено у основним школама. Треба учити децу да мисле и размишљају, а не да уче лекције напамет. А што се тиче наставе физичког и здравственог васпитања, не бих мењао ништа, већ бих додао да часове имамо свакодневно, јер овај убрзани темпо живота нам одузима енергију и

здравље, а познато је да се кроз игру, радост, весеље много лакше може научити и запамтити много више.

Често боравите са панчевачком децом на Дивчибарама у градском одмаралишту. Колико је важно да наши малишани проводе више дана у природи и буду свакодневно активни?

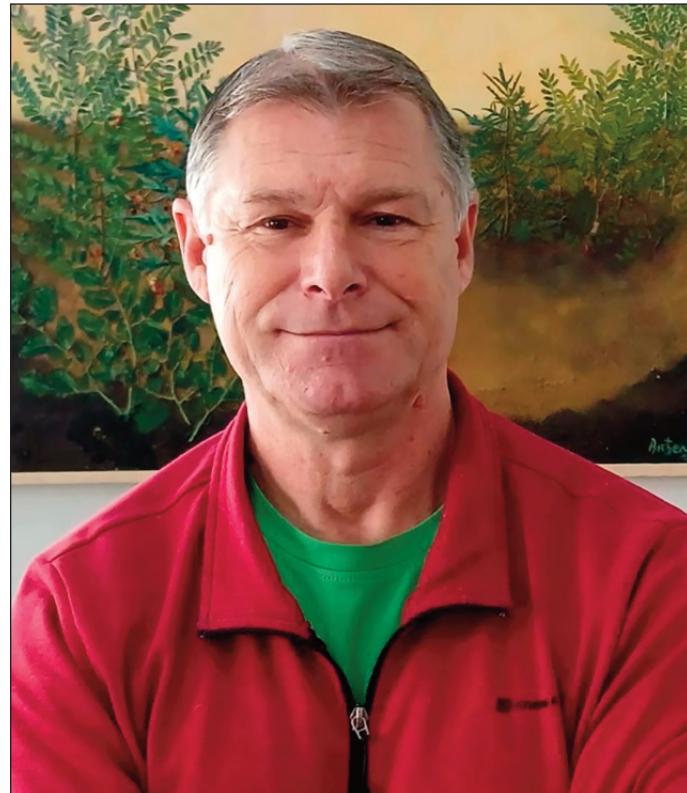
- Да, имао сам част да много пута идем са панчевачким основним школама на рекреативну наставу на Дивчибарама првенствено као њихов рекреатор и познавалац Дивчибара. Морам рећи да је од изузетне важности боравак деце у природи и спровођење рекреативне наставе. Захваљујући Граду Панчеву и ЈП-у "Урбанизам" годинама уназад панчевачке основне школе воде наше основце на планину Маљен и панчевачко дечије одмаралиште на Дивчибарама. Кад знамо да родитељи плаћају тек један скроман део трошкова за осмодневни боравак да остатак трошкова сноси Град Панчево, свесни смо колико је то олакшање за породични буџет. Изузетно је важно да деца проводе неко време из своје примарне породице одвојено од родитеља кроз организовану рекреативну наставу. То је једна нова врста промене и искуства за свако дете где су наставници и деца 24 сата заједно и то у природи.

Морамо да поменемо и Ваш клуб "Спортко". Када почиње сезона веслања на Тамишу и шта радите док не почне сезона?

- Сезона веслања зависи од временских услова. Углавном почињемо са веслањем у марта и априлу месецу. Важно је да нема кишне и ветра, али и да је температура ваздуха око 15 степени. Док је прелазни период и док не почне сезона веслања ради се на општефизичкој припреми која се састоји углавном из трчања, пливања, вожње бициклла, дизања тегова, играња стоног тениса и других неких спортиста.

Да ли је у плану да и ове године реализујете пројекат "Лето на Тамишу"?

- И ове године

Иван Миливојевић

"Спортко" ће, у сарадњи са Спортским савезом Панчева, по трећи пут за редом организовати "Лето на Тамишу". У протекле две године овај пројекат се показао изузетно траженим од стране наших суграђана што показује посвећеност од преко 4000 пољазника која се рекреирало бесплатно три пута недељно (уторком и четвртком од 17 сати и недељом од 9 часова). Веома смо поносни на овај пројекат који је намењен првенствено за рекреацију наших суграђана који имају могућност да науче да веслају и да се рекреирају бесплатно три пута недељно и да упознају град са реке и да упознају лепоте реке Тамиши.

Да ли ће и ове године бити одржана регата?

- И ове године, у суботу 22. јуна, организујемо трећу панчевачку регату за индијанске кануе и рекреативне кајаке. Очекујемо учешће око 140 пловила са око 200 учесника, највише из Панчева, али и један број гостију из околине, а можда и из иностранства. Позивам све заинтересоване суграђане који имају кануе или рекреативне кајаке да се пријаве на регату која за циљ има промоцију кајакашког спорта, рекреације и здравог живота.

Зорана Штепковић

Колико је важно да деца од најранијег узраста схвате да је битно да буду физички активна? А колико је то важно и када одрасту?

- Враћамо се на почетак - напомињем да је од изузетне важности то - да будемо физички што активнији и то континуирано током читавог живота. Такве навике стичу се од раног детињства, али никада није касно променити навике на боље. Тога се систимо углавном када већ нарушимо здравље. Не заборавите, деца уче на више начина, али највише личним родитељским примером. Зато, децу за руке и водите их у природу да трче, скочу, пењу се на дрвеће и играју се што више могу, док су још деца. Нека стичу радне навике од малена, љубав према природи спорту, животу... Деца, кад одрасту, имаће прегрђит изазова и проблема тако да је од изузетне важности да се не изгуби континуитет времена за себе и своју рекреацију - односно бављење спортом. Јер, то нам свима служи као издувни вентил од свега што штетно утиче на нас, а притом нам служи као "пуњење батерија", да можемо да наставимо да живимо и радимо успешно.

Naši ljubazni farmaceuti čekaju Vas na dobro poznatoj lokaciji u Starčevu

Filly apoteka Starčevo

Pančevački put 2, Starčevo

Tel: 013/631101; 062/220329

ponedeljak-petak: 07h - 20h

subota: 08h - 17h

nedelja: 08h - 13h

Za Vas smo spremili:

- SVAKODNEVNE AKCIJE I PROMOCIJE •
- ŠIROK ASORTIMAN KOZMETIKE I SUPLEMENATA •
- HIT CENE •
- PROGRAM LOJALNOSTI •
- BABY KLUB PROGRAM LOJALNOSTI •
- SAVETOVALIŠTE SA FARMACEUTIMA •

SA NAMA JE LAKŠE

OKO Старчева

□ Забележили смо неке нове активности које описују времена у којима живимо. Најпре, на фотографији десно, види се да је неко украо соларни панел са саобраћајног знака који мери брзину у Ул. Иве Лоле Рибара. Страшно. А фотографија растурених жардињера иза Дома културе, доле, описује нам потребу за телесним активностима у ноћним сатима када не ради терстана.

EKO: Рециклирај!

Vera Mihajlija и Milica Kužet рециклирају

□ ЕКОЛОШКА АКЦИЈА ТРАЈЕ > Месна заједница Старчево наставила је сталну акцију прикупљања рециклажног материјала (пластични затварачи - чепови) у склопу заједничке акције "Чепом до осмеха". Девета тура чепова је предата, а прикупљање нове, десете, је у току! Акција се наставља и даље - у ајнфорту зграде Месне заједнице налазе се рециклажне кутије у које и ви можете одложити чепове и на тај начин, рециклирајући, учествовати у овој трајној акцији која за циљ има и хуманитарни карактер. Од недавно, у рециклажно двориште ЈКП-а "Старчевац" можете одложити и пластичне боце (ПЕТ амбалажу). Рациклирајте!

Dom kulture Starčevo, 013/631 913
(biblioteka)

ENGLESKI

- * ZA DECU I ODRASLE
- * ПОМОЋ У НАСТАВИ
- * ENGLESKO ZABAVIŠTE

- UPIS U TOKU -

**066/353 853
060/7553 853**

www.pcelica-d.com

АНКЕТА СН: На који начин појачавате телесни имунитет?

Исхрана, шетња, витамини...

Након ћандемије корона вируса мноћо више ћажње ћосвећује се ојачању телесног имунитета. И Старчевци су део оштитеће пренда, па наши суграђани листом описују које све мере предузимају да би били здравији

Смиљана Бисак, Силвија Михајлић Николић, Тијана Настић, Милан Арсенijевић

Снежана Марковић, Душан Костић, Милан Радосављевић, Тања Батањски

Смиљана Бисак:

- Трудим се да се здраво храним. Свако утро попијем чашу воде са ћумбиром, као и мед и лимун. Рекреативно шетам, одем на планину кад могућности то дозвољавају. Чувам унучиће, они најпозитивније утичу на мој имунитет.

Силвија Михајлић Николић:

- Пијем витамине и трудим се да се што здравије храним, пуно воћа пре свега. Једите здраво, одмарјте и свакодневно шетајте, то су неке мере који сами можемо да предузмемо у ојачању нашег имунитета. Ове зимске месеце сам добро прогурала, без респираторних инфекција. Надам се да ће тако бити и до краја сезоне респираторних болести.

Тијана Настић:

- Често се сусрећем са проблемом респираторних инфекција јер ми дете иде у вртић. Изложени смо разним вирусима. Боримо се разним имуно-соковима. Собзиром на то да сам и ја слабог имунитета, сваку болест прележим са дететом.

Милан Арсенјевић:

- Радим физички посао већ доста дugo, спортом сам се бавио дуги низ година, мислим да је заправо физичка активност то што ме одржава, доприноси бољем здрављу и јачем имунитету.

Снежана Марковић:

- Не користим ништа посебно у очувању имунитета. Имам разноврсну исхрану, што више

воћа и поврћа, пијем доста течности. Нисам присталица суплемената. Мислим да имам добар имунитет.

Душан Костић:

- Имунитет одржавам здравом исхраном. Водим рачуна шта једем. Променим средину боравка бар на три дана, одем до Делиблатске пешчаре или Златибора, где има кисеоника. Мало спорта, мало разоноде, са друштвом одиграм неку кошарку или одбојку и то је оно што ме одржава.

Милан Радосављевић:

- За очување јаког имунитета важна је пре свега редовна физичка активност. Једном недељно идем на фолклор и

салсу, пешачим три пута недељно по шест-седам километара на свежем ваздуху. У ојачању имунитета важна је и здрава исхрана, користим ћумбир, лимун, мало цвекле и артичоке.

Тања Батањски:

- Имунитет ми је добар зато што се бавим спортом. Шетам свако вече, идем на пливање, и углавном проводим време на чистом ваздуху. Пијем много лимунаде, једем доста воћа и поврћа, мед... Трудим се да свако слободно време искористим на отвореном. Обично идем до Иванова, шетам поред Дунава...

Јелена Радосављевић

**КУПУЈЕМ ЗЕМЉУ
У СТАРЧЕВАЧКОМ АТАРУ
ПЛАЋАМ ДОБРО!**

Телефон> 063/341-780

ХОЋЕТЕ “СТАРЧЕВАЧКЕ НОВИНЕ“ НА КУЋНУ АДРЕСУ?

***

Уколико желите да “Старчевачке новине“ добијате на кућну адресу, обратите се редакцији СН или у МЗ Старчево (тел. 631-144). Уплатом поштанских и трошкова слања од 50 динара по примерку обезбедићете редовно слање “Старчевачких новина“ на вашу кућну адресу, или на адресу онога коме желите да их пошаљете било где у свету!

Лице с насловнице: Бошко Ђорђевић, наставник физичког васпитања

Трајна љубав према спорту

Бошко Ђорђевић је рођен 1963. године у селу Добротин у општини Лесковац. Основну школу је завршио у свом родном селу, а Средњу машинску у Лесковцу. Из родног Дубротина долази у Старчево 1981. године. Вишу педагошку школу, одсек - наставник физичког васпитања, уписао је 1982. године у Београду, а дипломирао је 1985. Већ 35 година ради у просвети, а од 1988. године у школи у Старчеву. Од 2008. године је тренер у ФК-у "Борац" у Старчеву. Са супругом Весном има сина Ивана и ћерку Драгану, а од њих унуке Лару, Алексу, Мину и Софију.

Када је и како почело Ваше интересовање за спорт?

- Тешко је замислити да у време када се технологија муњевито развија, деца желе да се играју напољу. У мом детињству то је управо био случај и то без надзора одраслих. Кући дођеш на вечеру, јер у време ручка никад ниси гладан, јер не желиши да прекидаш игру. Фудбал смо играли по киши, снегу, сунцу и од тих мојих најмлађих дана развија се љубав према лопти и спорту уопште. Фудбал је од малена био моја велика љубав. Прва фудбалска знања и вештине стекао сам у фудбалском клубу "Јединство" из Грделице.

С којом идејом одлучујете да студирате спорт?

- Одрастао сам уз тетку која је била професор књижевности и течу који је био учитељ. То је засигурно имало утицаја на мене да се определим за наставнички позив, а онда, љубав према спорту ме је определила да то буде баш наставник физичког васпитања.

Куда Вас после студија даље води професионални пут?

- По завршетку студија радио сам на замени у

више основних школа у Панчеву, а у то време тешко је било наћи стално запослење. Прво наставничко искуство стичем у ОШ "Моша Пијаде" у Иванову и за ту школу ме вежу веома лепе успомене. Од 1988. године почињем да радим у старчевачкој основној школи са 30% у настави, и радим Ђачкој задрузи. Уз подршку старијих колега, Радета Стаменковић и Драгана Целина, развијао сам и градио своју наставнички каријеру. Од 1988. године до данас дочекао сам и испратио многе генерације Старчеваца.

Када постајете тренер у ФК-у "Борац"? Шта Вам доноси тај ангажман?

- Моје ангажовање као тренера млађих категорија у "Борцу" је од 2008. године. Тренерска улога ми је омогућила да спојим две своје љубави - фудбал и рад са децом. Рад са најмлађима је велики изазов, њих није потребно само упутити у основе фудбала, већ им бити у исто време и пријатељ и наставник и психолог и педагог, везати им пертле, подићи их када падну, знати радовати се и туговати као и они сами...

У просвети сте 35 година и предајете предмет који деца воле. Колико је у данашње време тешко развијати код ученика такмичарски дух и свест о томе да је бављење спортом важно за здравље?

- У протеклих десет година примећује се пад физичке активности код ученика што се сигурно одражава и на часове физичког васпитања у школи јер су све мање заинтересовани. Данас се деца више везују за телефоне, рачунаре, друштвене мреже. На часовима редовне наставе тежим да им истакнем значај физичке активности за њихово целокупно здравље. Деца воле да буду хваљена, да победе, а та осећања од најранијег доба управо доноси игра. Ученици

који су активни и задовољни на часовима физичког васпитања много су активнији и ван школе. По мом мишљењу мора се повећати и свест родитеља да своју децу додатно подстичу на физичку активност, а она подразумева штетњу, прескакање вијаче, вожњу бициклом... Само на тај начин ће превентивно утицати на нормално и здраво одрастање своје деце.

По Вашој процени, да ли можемо бити задовољни бројем деце која су заинтересована за ваншколске спортске активности у нашем месту?

- Колегиница Драгана Маринковић и ја улажемо велики труд да код данашњих генерација ученика на часовима физичког васпитања утакамо и развијемо потребу за сталним вежбањем као предусловом за њихов комплетан

психофизички развој. Препознајемо склоности ученика према појединим спортивима и усмеравамо их да наставе да тренирају у спорским клубовима у Старчеву.

Пратећи спортска ангажовања наших ученика могу да кажем да је око 50% њих укључено у активности спорских клубова који постоје у нашем месту, али мислим да то није довољно. Ови подаци обавезују родитеље и нас наставнике да уложимо много труда и стрпљења и изградимо од мањене навике код деца за бављење физичким активностима и не дозволимо да техника узме свој данак и наруши здравље наше деце.

Сведоци смо бројних награда за спортске резултате ученика наше школе. Колико Вама значе та признања, а колико деци?

Ветерани КУД-а у Краљеву

Пред наступ

Након одличног годишњег концерта у Центру за културу крајем прошле године и кратке паузе за време празника, играчи КУД-а "Неолит" не стају са радом. Децији ансамбли наступили су на Светосавској приредби у Школи, а омладинци су се представили на манифестацији "Славски колач". Потом је уследио и наступ ветеранског ансамбла. У организацији КУД-а "Краљевачка ризница" у Краљеву је одржан фестивал ветеранских ансамбала "Кад заигра и старо и младо". Током два дана, 27. и 28. фебруара, наступило је око 1300 учесника. Наши фолклораши представници су се Играма из Горње Пчиње.

- По свему судећи, биће ово заиста добра година за наше ветеране. Планирамо бројне наступе на којима ћемо презентовати наш рад - каже за наш лист Бранислав Живковић, уметнички руководилац Друштва.

П. Андрејић

Бошко Ђорђевић

- Поносан сам на све успехе својих ученика. Они су сatisфакција за сав уложени труд, а посебно је задовољство када у школској витрини видите толико пехара, медаља, плакета као доказ богате спортске активности бивших и

садашњих ученика школе. У школској 2021/22. години од стране Спортског савеза Панчева проглашени смо за најбољу основну школу. То је признање на које сам посебно поносан јер обухвата дугојдињи рада нас наставника и наших садашњих и бивших ученика. Спортска признања и победе код ученика стварају осећај задовољства, сигурности и схватања да је редовно вежбање уродило плодом, а то је велики мотив да наставе и даље да се баве спортом који

воле. За мене као њиховог наставника успех је када се деца заинтересују за спорт, када у свом ангажовању дају свој максимум, када преброде страхове, када се пружи рука бољем од себе, а навија срцем за тренутно слабијег противника.

У децембру прошле године Спортски савез Панчева прогласио Вас је за најбољег професора физичког васпитања за шта Вам је уручене признање. Који бисте савет дали младим колегама и ученицима?

- Младим колегама који желе да ради са децом световао бих да изнад свега воле оно што раде, да негују спортски дух и да свесно прихвате све изазове које професија наставника у данашње време тражи. Својим ученицима бих поручио да буду узорни, да мало више уче и раде на властитом образовању, да се баве спортом, да се боре да једнога дана постану оно што желе, јер будућност припада онима који верују у своје снове.

Милена Јовишић

ЈКП обележило славу

Јавно комунално предузеће "Старчевац" обележило је, 12. фебруара, своју славу Света три јерарха. Слави су ове године присуствовали некадашњи и садашњи запослени у овом малом колективу. Обред сечења славског колача су служила оба старчевачка свештеника, а они су пожелели свима успешну наредну годину у пословном и приватном плану, као и свим пословним партнерима и корисницима услуга овог предузећа, што су на првом месту становници наше локалне заједнице.

Директор ЈКП-а "Старчевац", Милан Бачујков, у обраћању је подсетио на важну улогу коју ово ЈКП има у Старчеву, са жељом да ће мештани и даље имати поверење у старчевачке комуналце. По завршетку свечаности приређена је закуска.

П. Станковић

Слављеничка атмосфера

trgovinska radnja

MAKI JEDAN

kod ambulante

*ROBA ŠIROKE ПОТРОШЊЕ

*ХЛАДНО ОСВЕЖЕЊЕ

RADNO VРЕМЕ 24h

Градски пејзажи у “Боему“

Са отварања изложбе

Изложба слика Звонка Главића, академског сликара из Београда, отворена је у четвртак, 22. фебруара. Звонко Главић је рођен 1961. године у Призрену. Дипломирао је на Факултету примењених уметности у Београду, на смјеру конзервација и рестаурација слика у класи проф. Радомира Самарџића. Излагао је самостално и групно виш пута. Учесник је бројних ликовних колонија. За свој уметнички рад је био више пута награђиван. Члан је УЛУС-а.

Публика у Старчеву могла је да се упозна са описом овог аутора кроз циклус слика које доћаравају архитектуру и појаве које чине пулс града, а рађене су у техникама уље и акрил на платну. На отварању, нешто више о изложби рекао је Светозар Мирков, вајар:

- Из ових на први поглед допадљивих мотива налази се једна врло скрупулозна

**ДОМ КУЛТУРЕ СТАРЧЕВО
ГАЛЕРИЈА БОЕМ**

САУНД

и чврста конструкција слике. Звонко се врло вешто бави основним елементима композиције, вертикалама и хоризонталама, ритмом слике. Он то врло вешто ублажи бојом или изненадном појавом нпр. неког стабла са разгранатом крошњом која прикрива чврсту конструкцију на којој он гради слику - објаснио је Мирков.

Аутор је о изложеним радовима рекао:

- Градски пејзаж ме највише привлачи због структуре са којом могу да се играм на слици кад су у питању куће, зграде, саобраћајни знакови и слично. То све може лепо да се комбинује и постигне нека интересантна прича - појаснио је Главић.

Изложбу се може погледати до 17. марта.

M. J.

Радно време за посете музеју у марта

□ Старчевачка музејска поставка “Старчевом кроз векове“ и пратећа изложба старих разгледница “Кроз прозор XX века - разгледнице“ током марта месеца биће доступни посетиоцима с пратњом водича у следећим терминима: **УТОРАК** и **ЧЕТВРТАК: 11-15** сати, **СРЕДА** и **ПЕТАК: 13-17** часова, **НЕДЕЉА: 12-16:30** сати. Уколико желите да посетите старчевачки музеј ван наведеног времена биће довољно да то најавите, лично, или на бројеве телефона: 013/631-144 (током радних дана) или 063/56-57-52 и 060/386-19-14, који су стално доступни.

□ Музеј Старчева, који представља ове просторе у време млађег каменог доба и у време Банатске војне границе, отворен је пре четири године. Честе посете музеју оправдавају идеју и напор да се овакав простор пружи на располагање посетиоцима. Током пролећа, двориште музеја биће обогаћено новим објектом - кућом са сценографијом која ће дочарати живот неолитске породице.

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА Освештано треће звono

Пре непуних четрнаест месеци освештана су два звона, постављена и електрифицирана за Храм Св. великомученице Марине - Огњене Марије. У суботу, 17. фебруара, Његово пресветоје Епископ Банатски Господин Никанор, својим дојаском и освећењем трећег звона донео је благослов нашем месту. Молитвеном чину освећења звона поред Владике Никанора учествовали су и протојереј ставрофор Радослав Радмановић из Панчева и протојереј ставрофор Љубиша Милић из Црепаје. Освећењу звона присуствовао је велики број верника које је у пригодној беседи владика поздравио и похвалио све приложнике који су учествовали у изградњи храма. Ово треће звono за храм купио је Зоран Стојановић главни мајстор за извођење радова на храму са синовима Далибором, који је власник фирме која изводи радове, Дарком и Слободаном. Уговорени као и допунски радови на првој фази градње су завршени. Преко деведесет посто богослужбених књига и инвентара добијени су као донација парохијана.

Владика Никанор чинодејствује

Као што је већини познато, постоји владичански благослов да се од 1. децембра 2023. године редовно служи, недељом и празником, света литургија, са почетком у 8:30 часова. Иако се врши богослужење, радови нису завршени. Следећа фаза је малтерисање храма и израда пода. Од свих нас зависи када ћемо почети са радовима. Старчево је велико и има нас завидан број, дајмо сви по мало па ћемо ускоро имати завршен прелеп храм који ће красити центар нашег места из кога се већ узносе молитве Св. великомученици Марини - Огњеној Марији, а Она се Господу Богу Моли за наше здравље, срећу, напредак, благостање и спасење. Своје прилоге за градњу храма уплатите на жиро рачун: 325-9500600037013-76, Војвођанска банка. Прималац: Српска православна црквена општина Старчево, сврха уплате - За градњу Храма Огњене Марије у Старчеву. Готовинске уплате у Храму Огњене Марије и Св. Пантелејмона и код свештеника.

Истог дана када је било освећење звона, Владика Никанор је посетио Храм св. Пантелејмона и том приликом одредио место и величину објекта који треба да се гради као Светосавски дом. Истом приликом је дао благослов да се ради пројектна документација и остало што је потребно као припремни радови за још један велики подухват и богоугодно дело у Старчеву.

Протојереј Зоран Малешић

Исправка

□ У тексту “Поезија Светлане Живанов Јагодић“ објављеном у 361. броју “Старчевачких“ поткrala се грешка у навођењу наслова књиге, па уместо “О љубави и ...“ требало је да пише “Љубав и ...“.

СТАРЕ СЛИКЕ СТАРЧЕВА

□ Пре него што је изграђена нова зграда поште у Старчеву, а то је било с краја 70-тих година прошлог века, де-

цијију пре подигнут је Дом културе. Тиме је "заграђен" парк и центар нашег места полако поприма изглед који ће

остати такав све до прве декаде 2000-тих година када, формирањем Трга неолита и изградњом шеталишта, центар Старчева поприма свој данашњи изглед.

Слика Николе Польјака предочава нам изглед центра Старчева непосредно пре подизања нове поштанске зграде (око 1978. године), а на слици можемо приметити и постластичарницу "Малина" (код Малајца) које више нема након што је средином деведесетих овај објакат запаљен од стране никад откривених починилаца. Након тога, на истом месту неко време је постојала продавница мешовите robe "Цеца". Тамо где је сада "Чаплин" и тада је била кафана, (код Андре), а ограде око Дома културе више нема. Недавном реконструкцијом парка плато испред Дома добио је нов изглед.

П. Андрејић

<https://www.facebook.com/groups/188155341943101/>

Књижевно вече у Дому

Роман који носи назив "Четири смрти и једно ваксрење Фјодора Михајловича", аутора проф. др Зорана Живковића, представљен је старчевачкој читалачкој публици у четвртак, 1. фебруара. У питању је дело објављено прошле године као самостално ауторско издање.

О књизи је говорио проф. др Милан М. Ђирковић који је већ у првој реченици за-голицом пажњу публике ресавши да је у питању једно

интригантно прозно дело Зорана Живковића, почеvши од наслова и корица. Он је увео појам мултиверзума и покренуо многа филозофска питања о двојницима и путовању кроз време чиме се Живковићева књига на извесан начин бави.

Аутор није жељео много да говори о роману, већ је по избору публике прочитано једно од четири поглавља насловљено са "Психијатријска ординација". Оно открива како би Достојевски изгледао и

Живковић (у средини)

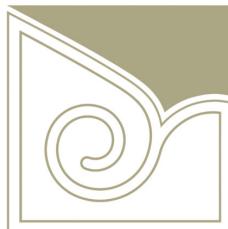
размишљао да се неким чудом нађе у данашњем времену.

Проф. др Зоран Живковић важи за једног од наших најпревођенијих писаца и теоретичара књижевности. Како нам је открио, после

америчког издања, овај роман се тренутно преводи у Токију где га на пролеће очекује промоција, а постоји интересовање за њега и у Мјанмару (некадашња Бурма).

M. J.

Сачувајмо прошлост од заборава

□ Музей у нашем месту наставља да ради на формирању колекција стarih докумената, књига, разгледница, кованог и папирног новца, црно-белих фотографија и других стarih предмета из свакодневног живота како бисмо сачували од заборава како су наши преци живели у Старчеву у протеклим вековима. Музей, такође, стоји на располагању власницима стarih докумената и фотографија који су вољни да позајме исте ради скенирања, после чега би им све било уредно враћено. На тај начин музей ће употребљавати електронски депо и на тај савремени начин чувати драгоцене податке. Све то

ствара могућност организовања тематских изложби и издавања каталога јер наше место има богату прошлост. С друге стране, музей је ту да на најбољи начин презентује прошлост као сећање на људе који су некад овде живели, радили и градили Старчево за будућност својих потомака - нас. Дајмо свој допринос за будуће генерације.

Програм Дома културе током марта

- **Трибина** "Енциклопедија научне фантастике", са учесницима Бобаном Кнежевићем и Милорадом Миловановићем одржаваће се 19. марта у 19 сати у галерији "Боем".
- **Позоришна представа** "Музей живих људи", Јовице Јапина, одржаваће се 28. марта у 19 сати и малој сали.
- **Током месеца** одржаваће се и изложба слика у галерији Боем. Датум и време биће накнадно одређени.

30
година
са вама!

СТАРЧЕВАЧКЕ
новине

Старчевачким ШОРом

УРЕЂУЈЕ
Марко
Ивошевић

Старчево од 1945. до данас

Мало је места која се могу похвалити толико богатом историјом. До сада сте у рубрици *Старчевачким шором* могли да пратите сажет хронолошки след развоја места од неолита до Другог светског рата, а потом и казивања старијих мештана који су говорили о својим сећањима на Старчево половином прошлог века. У овом већ опбјављеном тексту из 2019. године који је сада допуњен, подсестићемо се периода након тога.

Присетимо се како се Старчево развијало, јер се већ сада и многи актери догађаја не сећају тачне хронологије развоја нашег места. Период о коме ћемо писати посебно је важан јер се у њему Старчево преобликовало из села у варошицу. Због близости времена, у тексту ће бити изнете само неке чињенице, без опширнијег приказа.

Кренимо у период након рата. Налазимо се у центру места. Парк је био целовит простор данашњег Трга неолита, без садашње поштанске зграде и објекта Дома културе. У средини парка био је и кип Ивана Непомука који је убрзо срушен. Око нас од важних објеката које постоје и данас, издвајају се три школске зграде - "Старчевка" (данас продавница "Подунавље") која ће, такође, касније бити адаптирана у школску зграду, црква са разиграним барокним торњем на крову, као и објекат Месне заједнице са врло лепом фасадном декорацијом. Од објеката који данас не постоје, један од познатијих налазио се на углу улица Јве Лоле Рибара и Панчевачки пут, где је сада школско двориште. То је био велик објекат у облику слова "Г" у коме се налазила "Пиглерова" кафана. У овом објекту током година сместиће се кланица са

месаром, две бербернице и продавница. Након обнављања фудбалског клуба 1946. године овде су биле и свлачионице. Терен за фудбал тада је био испод Ритске улице, на утрини, са дрвеним голома. Недалеко од овог објекта налазила се зграда поште која је била смештена у данашњем Клубу инвалида рада, а преко пута овог објекта био је и мањи магацин Ватрогасног друштва. У линији са зградом Месне заједнице, на месту данашњих кружних клуба испред Амбуланте, налазила се зграда са такође интересантном фасадом и архитектуром, у којој је за време рата живео нотар а која ће, касније, постати зграда амбуланте. Преко пута ње, у наставку, била је кафана, а поред ње, у Улици маршала Тита, налазила се ковачка радионица.

До 1946. године већи део немачког становништва је добровољно или присилно напустило своје домове, оставивши празне куће и већину иметка. У њихове куће усљевају се заслужни партизански борци и помагачи у Народно - ослободилачкој борби. Почетком 1946. године, у Старчево стиже 159 породица тзв. колониста, највише из Обреновца, Лазаревца, Младеновца и Сопота или и из других делова претежно централне Србије. По доласку, почела је подела кућа, кућних предмета, гардеробе, намештаја, живине и стоке. Међутим, једна трећина пристиглих се брзо вратила на траг, у своју постојбину, назадовољна поделом или новим начином живљења. У Старчеву тако остаје 114 породица са 537 чланова. Старчево је 1948. године имало 3880 становника. Према саставу: Срби 2369, Хрвати 1114, Немци 199, Мађари 110, Црногорци 28 и остали. Према овом

Дом културе шездесетих година прошлог века

попису колонисти чине око 1/5 становништва у месту, што је било у просеку општине. До краја 40-их у Старчеву се успоставља настава од првог до осмог разреда и то се уводи као обавезан образовани систем тзв. осмолетка. Пре тога похађање 5. и 6. разреда сматрало се вишом школом. Од ослобођења, настава се изводи на српскохрватском језику.

После рата улице у месту по први пут добијају званичне називе. Улице у Старчеву су и даље биле врло блатњаве и током лошег времена слабо проходне. Тек је по неко испред своје куће имао поплочан тротоар циглом класичног формата. То су углавном биле куће око центра места. Улицама су шетала јата гусака која су често боравила испод бројних дудових дрвореда. Место није имало струју. За ноћно осветљење користиле су се карабит-лампе и лампе на петролеј. Улицама је периодично ишао добошар који је разглашавао званичне објаве и друге корисне информације. Улога добошара задржала се до касних 50-их.

По доласку колониста оснивају се и прве земљорадничке задруге по руском систему тзв. колхоз, како би се удружене лакше расподелио терет рада и лакше поднео недостатак средства за рад. Прво

Педесетих година ХХ века у Старчеву се издава неколико интересантних догађаја. Један од таквих одиграо се, 30. јула 1953. године, када је на згради МЗ постављена плоча палим борцима 1941-1942. Од тада почиње да се слави "социјалистичка" слава. Вероватно је то била "покривалица" за слављење Огњене Марије, јер је у време комунизма слављење верских празника било неподобно, а овај празник означавао је и крај жестве, што је ваљало прославити. Интересантна је и 1954. година. У овој години бележи се завршетак радова на данашњем северном крилу Дома културе. Зграда Дома почела је да се гради непосредно после рата а завршена је 1960. године. Грађена је омладинским радним акцијама. Због овако дугог периода од почетка градње до коначног оспособљавања, селом се могао криптом чути спев: "Дом се гради, народ паре мет'о, саградиће се на куково лето". Исте године кроз Старчево пролази и струјни далековод и убрзо је изграђен први трафо који се налазио у парку (срушен 2015. због реконструкције Трга, а нова трафостаница мањих габарита постављена је у парку). Од њега је развучена нискона понска мрежа након чега је шири центар добио струју. Увођење прикључка било је скupo. Углавном се струја уводила минимално, по једна-две сијалице и утикач. Остатак места добио је струју почетком 1960-их. Године 1956. основа се и рибарска задруга, са 12 чланова. Река Надел, као и канал зван "топола", били су тада препуни рибе, а ту је био и Дунав па је у нашем месту више пута забележено вађење "капиталаца" током наредних година.

Од 1957. у Старчеву ће се, 25. маја, као и у другим местима, прослављати Дан младости. Тада су биле организоване различите приредбе које су окупљале мештане. Ова пракса потрајаће све до 1988. године. Старчево је 1950-их привлачило многе становнике па се оно настањивало и мимо организоване колонизације. До средине 1950-их доселило се још 600 лица, углавном

Центар Старчева седамдесетих година ХХ века

Срба и то по више породица из Прокупља, Пирота и Врања, нешто мање са Косова и Метохије, из Босне и Црне Горе и по једна породица из још 15-так других места у Србији, као и ван граница земље. До краја 1950-их уређени су кишни канали, прокопавањем постојећих или формирањем нових, како би се блато са улица брже цедило. Ово је нарочито био велики проблем у Утринској улици где се сакупљала велика вода после обилнијих падавина која се извлачила пумпама. До средине 1950-их завршена је и изградња туцаника на главном путу за Панчево и Омољицу. Све наведено рађено је углавном добровољним радом. У овим годинама бележи се и рушење старог необарокног крова на торњу католичке цркве, који ће касније бити замењен новим који стоји и данас, а такође бележе се и радови на поправци торња православне цркве. Пред крај 1950-их биће постављена разгласна станица у виду звучника на бандерама за струју преско које су се преносиле вести и понеки спортски догађај, па би народ "слушао бандере". Занимљиво је да се средином 1990-их година поново могло "слушасти с бандера" - овај пут, у питању је био пројекат Организације старчевачке омладине, иначе прве не-владине организације у нашем месту која је уз помоћ Месне заједнице и Дома кул-

туре смитовала својеврсни радио програм "Радио бандера".

Почетак 1960-их обележила је изградња "АЗотаре". Тако је Старчево у својој панорами добило прве фабричке димњаке, а становницима су се отворила врата за запошљавање у ширем спектру занимања. Године 1961. Старчево броји 4854 становника. Од тога су 54,8% становништва досељеници док аутохтоно становништво прелази полако у мањину. У првој половини 1960-их садила се шума према "Рафинерији", такође у духу радне акције. Садиле су се тополе. Насеље Шумице још увек није постојало и ту су биле баште и утрине. Доста је било винограда на потезима "бели брег", "стари виногради" и "детелине", између Старчева и Надела. У риту, према индустрији, испод Улице ЈНА били су пространи пашњаци са бунарима, као и испод Ритске улице где је био и ћерам. Пашњаци су били и на потезу "торине", где је Задруга имала бројне објекте за чување стоке. У самом месту било је пуно корисног зеленила. Поред дудова, делови улица Петра Драпшина, Вишњичке, Ослобођења, Пролетерске и Максима Горког, биле су пуне воћњака и мањих винограда. У целом селу простор окућнице се максимално користило за баште са воћем или поврћем. Парк је ових година обновљен

са младим садницама у чијем хладу данас уживамо. А када смо код уживања треба поменути и реку Надел која је била извор забаве за децу где су се "лети ватали пуноглавци и пецала риба, а зими се клизали".

Средином 60-их година формирана је и Радничка улица са још неколико попречних, након чега ће се ово насеље лагано развијати. Пред сам крај 60-их и почетак 70-их формираће се и насеље Шумице, које ће струју добити 1971. године. Тих година Панчево је могло да се похвали са највећом фабриком вештачких ћубрива на Балкану, највећом стакларом у земљи, фабриком сијалица, индустријом делова за авионе и моторе, гумном индустријом, индустријом намештаја, великом пиваром, млекаром и скробаром. На све то почела је изградња рафинерије нафте која ће почети са радом 1968. као и формирање "Петрохемије" 1969. године. Старчево је са разлогом бивало све привлачније место за живот, јер је пружало простор за насељавање, а било је свега пар километара удаљено од ових фабрика. На крају, фабрике јужне индустријске зоне подигнуте су на старчевачком земљишту, у старчевачком атару, који је касније административно смањиван а "кидане" су парцеле на којима су ницаде фабрике.

Старчево је постало место за живот са економским

просперитетом. У то време већ је увекико радио биоскоп у месту, појављују се прве рок и цез групе и оркестри, интензивирају се секције у Дођена су поновна велика ископавања на археолошком локалитету "Старчево-Град". Годину дана касније у Старчеву се снима и први филм под називом "Сиромах сам ал сам бесан". Попис из 1971. показује 6545 становника у месту. Према овом попису Старчево је било једно од свега 19 места у Војводини које је имало становништво у просеку млађе од 30 година.

Почетак 1970-их обележио је и завршетак радова на изградњи нове школе која је отворена на дан рођења Вука Караџића 1971. године. У месту је тих година подигнута и прва посластичарница под називом "Малина" која је постала озбиљан конкурент баба Кати која је имала дрвени коск за продају сладоледа поред кафана "Опатија". Године 1978. подигнута је и зграда нове поште. Значајна година за наше место је и 1981. јер је у попису из ове године Старчево окарактерисано као

Отварање музеја јуна 2020. године

поменута зграда амбуланте, а нова ће бити изграђена 1991. године и то средствима само-доприноса.

Уследила су затим кризна времене ратова, санкције и инфлација која ће имати утицај и на Старчевце. Многа привредна друштва и клубови тада су запали у кризу а у Старчево долази привремено или трајно избегло становништво из ратом захваћених подручја. Од неких других догађаја током 90-их може се издвојити, изградња бициклистичке стазе од центра до "Рафинерије" (1992.), излазак првог броја "Старчевачких новина" (1994.), оснивање ЈКП-а "Старчевац" (1994.), облагање Дома културе фасадном циглом (1996.), а убрзо је то урађено и са зградом Месне заједнице. Године 1995. по први пут одржаће се културно-спорурска манифестација "Дани дружења". Година 1999. година остаће упамћена по НАТО интервенцији, бомбардовању, које се веома осетила и у Старчеву.

После 2000. године издавају се још неки неоспорно значајни догађаји за хронологију места. У Старчеву је током овог периода формиран тамбурашки фестивал "Старчевачка тамбурица" 2001. године; реализована је акција "километар пешачких стаза" (2001-2002.); уређена је црква Св. Пантелејмона и замењен фрескоскопис (2001-2016.); уређена је црква Св. Маурица (2003-2017.); асфалтирана су и уређени сви коловози у месту што је око 35 километара новог асфалта (2002-2016.); уведена је квалитетна телекомуникациона

мрежа (2003.); Старчево је добило грб и заставу (2003.); обновљена је и појачана улична расвета (2006-2007.); реконструисан је мост на Наделу (2006.); обновљени су мостови преко каналске мреже (2006-2011.); изграђена је капела на православном гробљу (2007.); формиран је Трг неолита са пешачком зоном (2009.), фонтаном (2011.) и модерним пијачним платоом (2017.); пројектана је целокупна гасна мрежа (2010.); изграђена је трибина на фудбалском стадиону (2009.); санирана је депо-нија (2011-2012.); место је добило сопственог оператора за кабловску телевизију и интернет (2012.); сазидан је нови вртић и пуштен у рад (2013.); обновљени су спорстки терени (2010-2016.); место је добило канализацију (2015.), у потпуности је реконструисан парк у центру (2022.), а Старчево је коначно добило свој музеј (2020.) у коме се може сагледати даља и ближа историја места кроз поставку "Старчево кроз векове" која говори о неолитској старчевачкој култури и временима Банатске војне границе. Поред овога Старчево је било домаћин бројим великим културним догађајима ("Екс-ЈУ рок фест") и такмичењима на републичком нивоу и истиче се као лидер на пољу друштвено-активизма (у месту делује велики број удружења грађана). Старчево је данас према проценама четврто место по броју становника у јужном Банату, после Панчева, Вршца и Ковина и сада са поносом може носити назив насеља градског карактера.

Марко Ивошевић

Јубиларни “Избор за најлепши славски колач“

Манифестација под називом “Избор за најлепши славски колач“ ураничена је у недељу, 11. фебруара, у Дому културе “29. новембар“, и то десети пут, у организацији Удружења жена “Неолит“ и Месне заједнице Старчево

Том приликом су се окупили представници бројних организација, пре свега чланице петнаестак удружења жена, које су изложиле своје рукотворине - од различних слатких и сланих “шпекија“ до везених и штириканих радова.

Догађај је свечано отворила чланица Градског већа задужена за културу и омладину Марија Јевић, која је рекла да се у Старчеву могло видети много лепих славских колача, који су уједно и део овдашње традиције.

- Овајкада су се домаћице трудиле да колач који оне умесе и испеку буде најлепши и најукуснији, а на овој манифестацији су имале прилику да то умеће и прикажу, што је и умеће неговања традиције - истакла је чланица Градског већа.

Председник Савета Месне заједнице Петар Андрејић рекао је да локална власт помаже свим удружењима у месту, а има их тридесетак, ако се рачунају и она спортског карактера.

- Удружење жена је веома активно, а њихова улога је препозната, па су на коришћење добиле реновиран простор, који деле са агилним пензионерима - рекао је Андрејић.

Како традиција налаже

Упоредо са изложбом рукотворина, у оквиру културно-уметничког програма су наступили локални тамбурашки оркестар и фолклорни ансамбл под називом “Неолит“. Своју поезију је представила Весна Стanoјevић, родом из Пећи, а познату влашку песму “Мндра мја“ извела је Тања Бошковић из Удружења “Старчевљанке“ из Старчева код Петровца на Млави.

За то време жири је оцењивао приспеле славске колаче и за појединачно најбољу изабрао је Драгану Алексић из Старчева; друга је била Славица Јосиповић из Сmedereva, а трећа Драгана Маринковић, такође из Старчева.

- Такмичим се већ дужи низ година. Освајала сам већ два пута прво место на овом такмичењу. Колач углавном правим за славу и увек се потрудим да то буде најбоље што могу, рекла је за наш лист победница у појединачној конкуренцији Драгана Алексић.

Када је реч о удружењима, прво место је однело Удружење избеглих и расељених лица “Моје Косово“ из Сmedereva, друго место су заузеле “Веште

Победнице десетог избора

руке“ из Панчева, а трећи је “Етно-кутак“ из Качарева.

У категорији “најлепши штанд“ прва три места су освојили “Етно-арт“ из Овче, “Боназ Шандор“ из Иванова и “Омольчанке“.

Миломир Јовановић испред жирија, који је чинио и локални свештеник Зоран Малетић, наводи да је конкуренција била јака и да је било креативно урађених славских колача.

- Гледали смо да узорци не буду претерано окићени, већ умереније, баш у складу с нашом традицијом. Заправо, требало је да иду ка ономе како су наше мајке и баке правиле славске колаче и да евентуално на њима буду крст и босиљак. Све у свему, лако смо се усагласили око избора. Иначе, и сам обележавам славу и учествујем у прављењу колача, који обавезно ломимо код куће с другим гостима - каже Јовановић.

Председник победничког удружења Велимир Спасић рекао је да су за манифестацију сазнали преко чланице Славице Јосиповић, која је раније долазила и побеђивала, а и овог пута је заузела друго место.

- Спремали смо се неколико дана за овај долазак и драго ми је што смо овде, јер смо лепо дочекани. Победнички колач је спремала Весна Спасић. У њега је стављена света вода и није мазан уљем и јајима. Крст је у средини, а симболично су ту и жито, грозд, буренце, печат, птичица и понеки цвет - каже Спасић.

Гордана Маниташевић из Качарева је направила колач који је трећепласиран. Она истиче да је наставила традицију коју су јој пренеле баба и мама, такође пореклом с Косова.

- Брашно се умеси с водом и потом се праве фигурице, као што су два голуба, грожђе, трешње, књига, буренце...

Само тесто се прави као хлеб, па се стави и квасац; иде и света водица, а ако је пост, не премазује се уљем - каже Гордана.

Презадовољни и гости и домаћини

Манифестацијом су задовољни и организатори, пре свега председница Удружења жена “Неолит“ Љиљана Зарић.

- Ово је јубиларни десети пут да ми организујемо манифестацију и драго нам је што је била пуна сала и што је двоструко више узорака него лане, тачније око тридесет, пријављено за такмичење. Поред наших колегиница из Панчева и околине, било је излагача и посетилаца чак и из Петровца на Млави и Сmedereva. Лепо је то што је било много гостију и у нашим просторијама, које су биле дупке пуне након званичног дела - наводи Љиљана.

Поред тога што су сва удружења правила славски колач за такмичење, она су се представила и другим рукотворинама. Тако су, рецимо, јабучко удружење “Илинден“ заступале три жене које су изнеле један део рукотворина, попут слика на стакленој амбалажи, капа, веза, а иначе углавном праве специјалитете македонске кухиње, као што су “тавче-гравче“ или “сукано“. Председница удружења “Новосељанке/Бовоасе“ Снежана Баба каже да се ова организација представила мало другачије и да овог пута није било препознатљивог банатског хлеба, већ ручних радова, попут оних од домаће вуне, као што су приглазци, чарапе, торбе и накит. Снежана Марковић из омольчког “Жисела“ наводи да је било разних зајимљивости на њиховом штанду, од минђуша, оглица и кутијица за накит до везених радова.

J. Филиповић

Димче Милошевски, Старчевац

Поштујте своје место

Још од далеке 2002. године кафана "Ђерам" (отворена сваког дана од девет до 23 сата), оаза мира смештена на месецу где се Панчево улива у Старчево, синоним је за добар првовод и уживање. То је идеално месец како за пословне саслушанке, породичне ручкове или дружење са пријатељима и вољеном освободом, тако и за незаборавне вечерње журке уз табураше.

Број гостijuју се из дана у дан увећава, што је најбоља оцена нивоа услуге, несвакидашиће пријатиљског амбијента, укусних залога и љубазног особља. Уредивној цвећној башти и појло уређеној унутрашњости, декорисаној брижљиво одабраним речима мештавима, уз специјалистичке куће и божаћу понуду шића, уживаће сва чула. У "Ђерму" постоје вај-фај мрежа и два лазма шелевизора, а постоји и могућност припреме хране по поруџбини, као и организовање прослава до сада месета, по пољским ценама. Четвртиак поједне резервисан је за јела из копилића, а очекују се и нова кулинарска изненађења. Ова кафана ће у рубрици "Кафенисање у Ђерму" бити домаћин и бројним занимљивим Старчевцима...

Ексклузивни гост препознатљиве рубрике текућег броја "Старчевачких новина" је Димче Милошевски, рођен 1955. године, у селу Равно, у македонској општини Куманово, од мајке Јелице и оца Методија, као њихово четврто дете од петоро браће и сестара.

У свом селу је завршио и прва четири разреда основне школе, коју је, због немаштине, морао да прекине, да би је касније окончао на овим просторима, као и средњу за возача.

У Београд је дошао 1970. године, а деценију касније оженио је Јованку Јарковачки из Старчева, у којем се настањују две године касније и живе све до данас.

Почео је да ради са седамнаест година у ПКБ-у као физички радник, а годину дана касније запослио се у грађевинској фирмама "Хидротехника", где је провео десет година, све до 1983. Тамо је најпре био тесар до 1978, када је постао возач трактора, јер је у међувремену положио за Ц категорију, а потом за Д и Е, након чега је почeo да вози камione и аутобусе. Напокон, 1983. године долази у АТП, у којем, као возач аутобуса, остаје до 2010. године или до пензије.

Димче и Јована су добили сина Мирослава 1982. године, а три године касније и Бранислава, који је нажалост прерано преминуо 1999. године.

Од старијег сина има две унука Лану (14) и Неду (10).

Како је одрастао мали Димче?

- Детињство сам провео срећно, иако сам живео у веома сиромашној породици, што су били и многи други у то време. Притом, ситуација је била још гора за оне попут нас у брдско-планинским крајевима, јер смо били у могућности да се бавимо само неком врстом пољопривреде, тачније узгојем оваца и говеда. Све у свему, владала је велика оскудација. Није било много времена за игру, нити је било играчака, па само их сами правили и измишљали неке своје оригиналне забаве. Родитељи су били супер и никад нису били према нама груби, нити су нас тукли, већ су се због нас мучили целог живота. То им никада нисам заборавио и до краја покушавао да им се одужим.

Школа...

- Живели смо у мањима, а школа је била близу и

тамо сам завршио четири разреда. Био сам добар ћак, али моји, нажалост, нису имали могућности да нас школују. Још када се 1962. године у Скопљу догодио катастрофални земљотрес, нисмо имали дословце ни шта да једемо, а камоли да се школујемо. Када сам завршио та четири разреда, остао сам још неко време у селу, чувајући овце и говеда, да би се већ са својих 15 година отиснуо у ове крајеве "тробухом за кружом".

Посао...

- Сестра од покојног зета ме је довела у Београд, да бих потом живео у Борчи с њом и буразером, који је био запсолен у београдском водоводу. И убрзо сам почeo да радим на некој грађевини, као физички радник. Нису баш редовно плаћали па сам након три месеца некако ушао у "ПКБ" на неких осам месеци. Потом сам 1973. године прешао у грађевинску фирму "Хидротехника", где сам најпре био кључар у првој стамбеној згради која је сазидана на Миријеву. Радио сам неко време и у "БИП"-овој пивари, која се налазила према Топчидеру. Тамо је било и много Босанаца, а са њима сам упознао и певача Шкија Турковића, с којим сам постао близак пријатељ. Сећам се како је певао у кафани "Три голубиће", а ја се шалио на његов рачун, јер је, иако Турчин, волео да једе кобасице и пије пиво, које је у оно време било феноменално и густо као зејтин. Тако је било до 1975. године када сам отишао у војску у Титовој гради на Вождовцу.

"Хидротехника"...

- У војсци ми је било лепо, јер сам и онако живео у Београду. Након обуке, већину времена сам проводио на стражи, али сам се пријавио и да радим столарију када је била уређивана војна зграда. Све у свему, било ми је добро, нарочито што сам у то време положио и возачки испит за Б

ПАНЧЕВО ТО ЈЕ КАД СЕ ВРАТИШ, А У КАФАНУ "ЂЕРАМ" ТРЕБА ДА СВРАТИШ

- * СПЕЦИЈАЛИТЕТИ ДОМАЋЕ КУХИЊЕ
- * ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСЛАВА
- * ТАМБУРАШИ
- * РЕЗЕРВАЦИЈЕ 062 478 394

кафана
ђерам
Старчево

категорију. У јуну 1976. сам наставио да радим за "Хидротехници", а у међувремену сам завршавао основну школу, да бих потом уписао девети разред. Неко време сам радио и у Обреновцу у термоелектрани, када сам возио трактор. Пошто сам положио и за Ц категорију, почeo сам да возим камион, као и мини-бус, којим сам превозио раднике из Падине. Упоредо с тим, у Панчеву сам уписао и положио доквалификацију, то јест средњу школу за возача.

"АТП"...

- Молбу да радио као возач аутобуса у панчевачком "АТП"-у, где ми је већ била запослена супруга, поднео сам 1983. године. Примили су ме и тамо сам провео наредних 27 година. Било ми је куд-и-камо боље него у камиону, без обзира што смо имали много стarih возила. Углавном сам дужио међумесне релације по јужном Банату, као што су Вршац, Зрењанин, Нови Сад, Орловат... Никад нисам има никакав инцидент и тако чист, са својих 55 година живота, или 2010. године, отишао сам у пензију.

Фотографија и филм...

- У међувремену сам радио све и свашта, а рецимо од 1972. године сам се бавио фотографијом, па сам чак

1977/78. у Школи "Браћа Стамнековић" водио фотосекцију. Био сам самоук и тада правио црно-беле фотографије, од чега сам успевао и да зарадим понску црквицу. Иначе, први апарат купио сам на панчевачкој пијаци. Снимио сам чак и филм и то 1978. године камером "супер осмица". Направио сам сценарио о томе како се сиротиња школује "под старе дане", а снимао сам и градску чистоћу. Тај документарац трајао је 15 минута и за то време добио сам прву награду и одлазак на екскурзију на предивном Охриду.

Живот у Старчеву...

- У Старчево сам до-
лазио код тетке, која је већ живела овде. Тако сам се и упознао са Јованком Јарковачки, која је у то време већ радила у "АТП"-у као кондуктер, где је остала наредних 35 година све до пензије. Годину и по дана касније узели смо се за српску Нову годину 1980. и преселили се у стан у Панчеву. Сећам се да нисмо имали ни кашику, али смо били упорни и након две године купили смо плац у Лењиновој. Убрзо смо почели да радио пластенике, па смо тако пола дана проводили у фирмама, пола дана у башти. Мирослава смо добили 1982., а потом три године касније и Бранислава. Он је, нажалост, преминуо након што се разбо-

Димче Милошевски

лео за време бомбардовања. Родитеље сам довео 1984. године и до краја су били с нама. Сада син има своју штампарију "Арт вижн" код нас, а иде му солидно па има и неколико радника. Тако да жена и ја можемо мало да одахнемо, па и идемо по бањама и максимално користимо и ваучере.

Старчево, данас?

Где се деде снег?

□ Прикључење на главни пут из правца Улице маршала Тита све је проблематичније. Иако постоји паркинг у непосредној близини, многи несавесни возачи паркирају на саму "лепезу" која спаја ова два коловоза. Месна заједница је већ затражила од надлежних да реши овај саобраћајни проблем, а од саобраћајаца да пооштре контроле и кажњавају. У међувремену, на овом месту је обележен и пешачки прелаз.

- Када сам дошао, Старчево је било сиромашно село, а сада је добростојеће приградско насеље и то заслугом Месне заједнице. Још само гас, и биће све комплетирано.

Тако говори овај

вредни Старчевац, а својим

суђрађанима поручује:

- Да поштујемо своје место и гледамо да нешто допринесемо.

Јордан Филиповић

GLIGORIĆ STAR

PANČEVAČKI PUT 32 STARČEVO

tel. 013/631-129; mob. 060/633-70-71

- * SVE za grejanje
- * SVE za struju
- * SVE za vodu
- * SVE za fasade
- * SVE za gipsarske radove
- * blokovi, cigla, građevinski materijal
  - * cevi, profili
  - * šrafovska roba
  - * okovi
- * bicikle i prateća oprema
  - * akumulatori
  - * lakovi, farbe
- * žice i komponente za ograde
- * MIKS MAŠINA (miksovanje boja)
- * sijalice za automobile i kamione
  - * Brisači šoferšajbne
  - * Posuđe metalac

**SVE za vas
i vašu kuću!**

RR GLASS

Maršala Tita 61a STARČEVO	radmila.rrglass@gmail.com	013/632-486 063/89-10-368 063/70-81-288 066/95-61-521	

- * Производња и уградња ауто стакала свих врста.
- * Тракторска стакла
- * Стакла за грађевинске машине
- * Застављивање грађевинских објеката
- * Резање стакала на меру
- * Полице, витрине, столови

PRODAVNICA

N₂M

Vuka Karadžića 34 Starčevo

- rinfuzna roba
- prehrambeni proizvodi
- smrznuta roba
- voće i povrće
- i sve drugo za vaše domaćinstvo

U VAŠEM KRAJU I ZA VAS!

Старчево, Лењинова 41
Тел/Факс: 013/631-032

ПОШТОВАНИ СТАРЧЕВЦИ,

код нас можете набавити по повољним ценама следећу робу:

- * ЦЕВИ квадратне, правоугаоне, округле и поцинковане
- * водоводни, санитарни, канализациони и електроматеријал
- * електроде, брусни и резни алат
- * цемент, креч и беомал
- * гитер блок, монте, циглу и бетонско гвожђе

Хвала вам што кућујете код нас.

Погребно предузеће **Крила Анђела**

Иве Лоле Рибара 27 Старчево
Телефон: 069/32-42-443

- * Најповољније цене комплетна опрема *
- Вршимо услуге спремања покојника, облачења и шминкања
- * Организација целе сахране
- * Папирологија
- * Заказивање сале за даће
- * Свеће
- * Црнина
- * Цветни аранжмани
- * Превоз на територији целе Србије и иностранства
- * Наплата преко ПИО-фонда
- * 00-24

ПИЋАРА **КОРПА ШОП**

Ул. Бориса Кидрича бр. 2

- * Ринфузна роба
- * Био-ћројат
- * Свеже и стрзнуће боће и њобрђе

*НАШИ јуни рафоби
за ВАШЕ јуне кесе!*

КУЛТИВатор

историја, култура и традиције

Историја

Архив Аролзен (4)

Фељтон у коме су читаоци "Старчевачких" могли да се упознају са животним путевима наших некадашњих суграђана који су своју срећу потражили изван земље, завршавамо причом о двема судбинама исељеника у Аустралију. Вреди поновити да су сва ова сведочанства непроценљиве вредности која говоре о жртвама Другог светског рата с различитих страна, или и емигрантима, однедавно доступна онлајн на сајту Архива Аролзен.

Двојица Старчеваца о којима овога пута пишемо били су вршиоци. Рођени су у јулу 1932. године у размаку од само неколико дана. Будући да, према нашим сазнањима, они немају директне потомке у Србији и окружењу, имена и презимена им нећемо прикрити иницијалима. На основу података из матице рођених Римокатоличке жупе светог Мауриција у Старчеву, познато нам је да је Јосип Балог, један од актера ове приче, рођен 8.7.1932. од оца Јосипа, машинисте, и мајке Розине Киршнер. Његова фамилија носила је шпицнаме (породични надимак) Балокови. Управо је и на личном досијеу из избегличког кампа у месту Трофајах у аустријској

покрајини Штајерској као његово име наведено Јосип Балок. Тамо је регистрован у пролеће 1949. године, а уписано је да је две године пре тога стигао у Аустрију.

Несрећни Јосип без своја оба родитеља остао је с навршених 13 година. Отац му је убијен 22.10.1944. у Старчеву приликом масовног стрељања Немаца. У избегличкој документацији наведено је да је отац Хрват по националности, да је рођен 28.2.1894. у Старчеву, а по занимању ковач. Мајка се звала Роза Киршнер, била је Немица рођена 1.5.1896. такође у Старчеву где је поседовала гостионицу. Заједно са својом мајком преминула је 1945. од тифуса у логору за домаће Немце у банатском селу Книћанину. Поред Јосипа имали су и сина Паула рођеног 1924. И њега је пратила зла коб. Записано је да је служивши у немачкој војсци случајно усмртио свог ратног друга исто тако немачког војника, због чега је послат на принудни рад у Данциг где му се губи сваки траг у септембру 1944. Од осталих Јосипових рођака споменута је тетка Марија Милошевић за коју пише да живи у Панчеву и да није изразила интерес да води бригу о нећаку. Као рођаке у иностранству навео

је Матијаса и Јозефину Киршнер с адресом у Лос Анђелесу.

Немајући куд Јосип је као петнаестогодишњак избегао у Аустрију где је посао нашао на фарми у селу Бретл у округу Шајбс. Одатле је отишао у Јуденбург где је радио као помоћни радник на грађевини. Након што је изгубио посао пријавио се у избеглички камп у Трофајаху где је одмах примљен. На идентификацији картици коју му је издала Међународна организација за избеглице уписано је да је 23.8.1949. емигрирао у Аустрију.

Животна прича Маурица Братића почиње 1932. у Старчеву где је рођен као најмлађи син Виџе Братића и Магдалене Иванковић. С тек две године остао је без мајке, а његов отац је други брак склопио с Милком Думенчићом родом из села Саборско смештеног у близини Плитвичких језера. Мауриц је по занимању био ковачки радник, а свој захтев за исељење поднео је 1951. године у Трсту. У том документу пише: "Апликант је југословенски Хрват који је избегао у Трст 11.8.1951. Основну школу похађао је у Старчеву, а период окупације провео је у селу Јабуци с оцем радећи на фарми. Од 1946. године отац више није могао да брине о њему, па је младић упућен у дечији дом.

уређује: Далибор Мергел

Од 1948. учио је ковачки занат. Када је 1950. постао квалификовани ковачки радник пријавио се за посао у Ријеци како би био ближе државној граници намеравајући да побегне. Када се указала прилика за то прешао је границу илегално. Изјављује да је био присилно предложен за чланство у Комунистичкој партији Југославије, али је два месеца касније био одбијен јер није присуствовао ниједном партијском састанку. Апликант каже да не може да живи под комунизмом јер је то за њега у сваком смислу неприхватљиво. Одавно је одлучио да побегне и с тим на уму је и дошао у Ријеку не могавши више трпети комунистичку репресију и терор." Према речима рођака из Старчева, Мауриц је неко време одржавао контакт с родбином у Југославији, славо им честитке и фотографије. Уз упис крштења Маурица Братића у матици католичке цркве као напомена је забележено да се венчао у Мелбурну 5.6.1965. године, док се у базама података доступним на интернету може наћи да је преминуо 1986. у месту Спрингвейл, у предграђу Мелбурна. Из истог извора сазнали смо да је Јосип Балог умро 18.8.2013. у аустралијском граду Бризбејну.

(крај)

Упознајмо се...

Како се зовеш?

- Страхиња Адамов.

Како те зову?

- Гавран.

Кад си рођен?

- 29. октобра 2010.

Како би себе описао у једној реченици?

- Паметан, али лењ.

Школа?

- ОШ "Вук Стефановић Караџић".

Шта радиш у слободно време?

- Програмiram.

Коју музiku слушаш?

- Метал и хејви метал.

Омиљена песма?

- Megadeth "Holy Wars... The Punishment Due (2004 – Remix)".

Омиљени певач?

- Кори Тејлор.

Шта ти је важно у музici?

- Текст.

Шта те опушта?

- Излекавање.

Шта гледаш на ТВ-у?

- Серије.

Омиљени филм?

- "El Camino".

Омиљени глумац?

- Арон Пол.

Омиљени спорт?

- Кошарка.

Где излазиш?

- У Старчеву.

Шта си као мали хтео да будеш кад одрастеш?

- Велики.

Чега се плашиш?

- Неустрашив сам.

Шта ти смета код других?

- Беспотребно тртљање.

Твоје врлине?

- Интелигенција, не досађујем другима.

Твоје мане?

- Лењ сам, немам стрпења.

Најбољи другови?

- Вељко Танев, Јаковљевић, Матке, Киви, Ђулијано, Његош.

Најбоље другарице?

- Хелена, Нађа Рестак, Теодора Танасијевић, Магдалена.

Ста би поручио младима у Старчеву?

- Учите, док није касно.

STR "LUKA"

Lenjinova 37A   Borisa Kidriča 61

Prodavnice mešovite robe

RAFAELO

ZA VAS RADI 0-24h

***

HVALA VAM
ŠTO STE NAŠE MUŠTERIJE

**DISKONT PIĆA
"GAJBA"**

- # Veliki izbor pića po povoljnim cenama
- # veleprodaja pića
- # Hladni napici

Info telefon: 060/56-55-579

Radno vreme:
Radnim danima 8-18
subotom 8-16

Pančevački put 75 Starčevo

**ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
“Водовод и канализација“ Панчево**

*Корисћимо
воду
рационално!*

ИЗВИЋАШТВО

Окупљање начелника у Лондону

Окупљање начелника националних извиђачких савеза са циљем саветовања о актуелностима, едукације и умрежавања у организацији Европског скаутског региона одржано је од 9. до 12. фебруара. Старчевац Марко Ивошевић, као начелник Савеза извиђача Србије, присуствовао је овом догађају, који се симболично одржао у Гилвел парку (енгл. Gilwell park).

У питању је једно од неколико историјски најважнијих места за извиђачки покрет. Он је давне 1919. године поклоњен извиђачком покрету и тада је у њему одржан први курс за извиђачке инструкторе, односно одржана је прва организована обука извиђачких вођа. Сам парк је значајан и за град Лондон јер има историју дугу 500 година. Парк данас има бројне просторе за камповавање и активности извиђача, објекте за спавање у зимском периоду, као и неколико историјских објеката. Најпознатији од њих, под називом "бела кућа" саграђен је средином 18. века и данас се у његовим ходницима и раскошним простиријама налази уметничка галерија са колекцијом извиђачких слика. Интересантно је да слике приказују сцене скаутског живота из првих 20 година покрета, које се доводе у везу са извиђачким покретом данас, тако да се испред сваке може подуже задржати и замислити.

Извиђачи и извиђачка организација су веома цењени у Енглеској, у којој је сам покрет и настао. По доласку у Лондон, већ на аеродрому, службено особље је показивало благонаклоност ка извиђачима, које су распознавали кроз мараме и извиђачке ознаке. Слично је било и са особљем подземне железнице. У граду који броји скоро 10 милиона становника, ово је више него лепа предност, јер улива додатну сигурност и на посебан начин охрабрује.

Догађај је као што је напоменуто обрађивао ак-

Главни град Велике Британије био је домаћин скаутима из целе Европе

туелне теме, које су учесници бирали према интересовању односно потребама организације. Тако су се у агенди нашле теме, укључивања младих у управљање организацијом, менталног здравља у извиђачком покрету, транспарентности управљања, одрживости извиђачких организација, чувању и заштити података, финансијама и многе друге. Такође, организовани су и окружни столови за умрежавање и размену знања и идеја.

Саставни део свих европских догађаја, који није изостао ни овог пута, је неформално дружење извиђача балканских земаља. То су тренуци када падну све језичке и културолошке баријере и када се учесници друже уз обавезан хумор који све додатно зближава. Нешто пре и након догађаја, пронађено је и време за обиласак знаменитости Лондона, као и да се осете укуси и друге чаре ове европске престонице.

Извиђачко филмско вече

Како што успостављена традиција налаже, старчевачки извиђачи су једном годишње окупљају како би заједно организовали извиђачко филмско вече. Као одмор од учења и редовних извиђачких активности, филмско вече има идеју да окупи све

чланове Одреда како би квалитетно провели време, опустили се и дружили уз чаре великог платна.

Овај пут оно се одржало 18. фебруара, у просторијама Одреда. Избор филма увек има везе са извиђачком тематиком, а како би идеја имала што бољу остваривост, извиђачи су подељени према урасту, тако да су се у једном дану гледала чак три различита филмска остварења, прилагођена свакоме од њих. "Наоружани" кокиџама, сланим и слактким грицкалицама и сокићима, филмски маратон могао је да почне. Најпре су најмлађи чланови Одреда, полетарци и пчелице, уживали уз анимирани филм о Штрумпфовима, малим бићима која живе у скалду са природом, а који се често узимају и као инспирација за извиђачке активности. Фilm је био испуњен разним авантурама, згодама и незгодама главних ликова, а од стране полетараца пропраћен је уз много смеха, као и понеку

сузу због емотивног краја. Одмах након њега, на ред су стигли млађи извиђачи и плањинке. Они су гледали филм авантуре - комедије "Скуби-Ду", која је пратила ликове у решавању мистерија. И овај филм је изазивао смех и подстичао на коментаре у току гледања, па се дефинитивно може закључити да су и млађи извиђачи уживали у избору. За крај, извиђачи средњошколског узраста, изабрали су за себе један извиђачки хорор филм. Филм је почињао са групом извиђача која је отишла на камповање, што је деловало сасвим обично и познато, све док убрзо нису почеле да се дешавају свакакве језиве ствари, које су наше скауте држале у неизвесности и на ивици својих столица до самог краја. Након што су се упалила светла, извиђачи су наставили разговор о филму док су заједно поспремали просторију, након чега су отишли својим кућама, ходајући мало брже него иначе.

Марко Стапа

Кроки вести

⇒ Дана 25. фебруара, одржано је "Фењсер-вече", традиционална активност посвећена сећању на осниваче скаутизма у свету и Србији.

⇒ Од 23. до 25. фебруара организован је IX регионални сусрет одраслих у извиђаштву који повезују извиђаче Македоније, Црне Горе, Босне и Херцеговине, Хрватске и Србије. Сусрети су одржани у Хрватској, у месту Стубличке Топлице, на коме су учествовали и представници старчевачког одреда.

Старчевачке бразде

Актуелно: Зимска понуда у пильари

Они који на својој трпези желе свеже и здраве намирнице, воле да имају сигурног добављача коме могу да верују када је реч о пореску намирница. Неки имају свог продавца од поверења на пијаци, док други омиљену пильару. Једна од локалних пильара је "Корпа шоп" у којој Старчевци могу да се снабдевају свежим воћем и поврћем.

Пильали смо власницу Сузану Вукосављевић шта наши су грађани највише купују у ово доба године.

- Сада се највише продају кромпир, лук и свеже салате попут зелене салате, младог лука и ротквица. Цитруси су, такође, актуелни, а највише наранџа и лимун, који су иначе тражени артикли током целе године.

Какав је тренд цена на тржиту?

- Могу да упоредим цене у односу на прву годину када сам почела да радим (пре четири године) и сада, а то је да су цене скочиле за 180 посто! Набавка и потражња више нису усклађени. Цена не оправдава квалитет и изглед воћа и поврћа који се нуди на тржишту. Све то као последица глобалних кретања у економији и трговини.

Колико је купцима важно да то што купују буде органски произведено?

- Веома! У понуди пильаре је одељак органских производа. Ту спадају зелена салата, млади лук, кромпир, бели и црни лук, ћумбир. Могу се препознати по томе што нису тако лепи на око, једноставно речено. На ћумбиру је најуочљивија разлика, јер онај који није органски је много крупнији, тежи, а органски је ситан, има танку кожицу и рачваст је са свих страна. Треба рећи и то да је све што је органског порекла - скупље.

Шта је најегзотичније у понуди пильаре "Корпа шоп"?

- Током читаве године трудим се да пратим шта је сезонско, или сада мимо свих сезона је јагода та која је најатрактивнија. Преко целе године нудимо манго, киви, кокос, авокадо, папају. Нешто баш ново је - змајево воће или црвено воће.

Ако сте стављени пред избор - домаће или увозно воће и поврће?

- Увек пре домаће! Радије бираам да купцима понудим производе локалних фармера. Кромпир и лук стижу из Ивањице и Ариља, купус, свеж или кисели, увек је из Глогоња или Сакула. Диня и лубеница су најбоље из Банатског Брестовца одакле узимам и паприку. Парадајз сами узгајамо у Старчеву. Саветујем свима да купују домаће производе. Куповином домаћег воћа и поврћа помажемо и наше пољопривреднике и мале приватнике.

M. Јовишић

Пчеларство:

Стање пчела је добро, има новог легла, а невероватан је унос полена за овај период, цвета леска, фантазија, висибаба. Надамо се да неће температура ићи у минус у марта. Поједини пчелари додају рам са медом на сатоноши, други додају шећерно медну погачу, а исправно је и једно и друго.

Током зиме имали смо десетак предавања за пчеларе.

Предавач нам је био и др Родољуб Живадиновић, председник Савеза пчелара Србије. Предавање је било изузетно посвећено, а тема актуелна - Препаратори за варду који нису штетни за пчеле и мед. Такође, предавач нам је био др Небојша Недић, професор Пољопривредног факултета у Земуну са темом - Нове технологије - употреба микро камера и других технологија. У пчеларству се већ примењују дигиталне технологије које су неминовне и већоватно ће се за коју годину примењивати и код нас. У кошницама са пчелама за сада користимо само дигиталну вагу са СМС порукама о стању тежине и уноса нектара у кошници. Остале предавања и трибине водили су наше колеге искусни и добри пчелари - Добре Трајковић, Божа Дубљевић, Драган Јовановић из Панчева, Драган Ромчев из Долова, Миленко Минић из Банатског Брестовца као и Старчевци Пера Шиц, Коста Аћа, Стеван Петровић, Ђуро Шулаја и други који се укључују у рад Друштва. У суботу, 24. фебруара, одржана је скупштина Друштва пчелара, а више о томе у наредном броју Новина.

Горан Станковић

Воћарство:

Након фебруарских "меканих" дана, са температурама изнад просечних, ране сорте воћа су покренуле вегетацију па су приметни пупољци. Воћари су принуђени да убрзају орезивање и зимску заштиту прскањем, тзв "плавим", или "првеним" уљима. Одмах се настављају радови у виноградима. И дестилери имају послу - касне сорте воћа или лозе у бурадима и каџама, захватило је хладно време, чиме је прекинут процес врења укомљеног материјала (мањи број људи има просторије са контролисаном температуром, а за држање кома), тако да казани поново раде.

Све у свему, пред крај зиме, а пред пролеће, сви пре-гаоци су у пуном радном амбијенту. Здрави и вредни били,

Божидар Димић

ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА

www.vetstanicamimic.co.rs

МИНИЋ

ХВАЛА ВАМ

што користите наше услуге!

ЗА ПСЕ ЛУТАЛИЦЕ позови Зоохигијену: 352-148

ВУКОВАЦ

Сторана ученика ОШ "Вук Ст. Караджич"

Радови ученика

Књига или филм?

Желела бих да поделим своје мишљење о томе да ли је боље читати књигу или гледати филм.

Читање књига је за мене посебан доживљај. Када читам књигу, могу потпуно да утонем у причу и створим своју слику света. Машта је тада неограничена, јер могу да замислим ликове, пределе и догађаје. Књиге често имају поруке и теме које могу да ме подстакну на размишљање. Разлози зашто не волим да гледам филмове су зато што ми није наметнут приказ приче, који је ограничен. Имам осећај као да ми је све дато и да немам простора за инспирацију. Такође, филмови су често временски ограничени, па неке делове морају да изоставе.

Ипак, свако има своје мишљење и важно је напоменути и знати да су и књиге и филмови врста уметности.

Сара Станић 7/2

Лако је судити, тешко је разумети

У данашњем свету најлакше је осудити некога по ономе колико има новца, да ли носи добар и скуп телефон, како изгледа, са киме се дружи, а најтеже је разумети и видети шта се налази у дубини душе и искреност.

Људи данас не цене праве вредности једног човека, већ гледају бити најлепши, најбољи и најбогатији. Данас је тешко разумети. Знам, и ја никада не разумем много тога, али треба се трудити да разумемо и помогнемо другима колико год можемо. Ако не поштујеш и не цениш друге, немој очекивати да ће они тебе поштовати и ценити. Нажалост, људи данас осуђују друге најчеће због физичког изгледа, а не стану, не ставе прст на чело, не запитају се зашто је то тако. Можда због лошег друштва или углавном финансијских проблема. Пре него што упериш прст у некога и осудиш га због неке грешке или због нечега што је урадио, стани, немој трчати, запитај се, па тек онда реци било шта.

Данашњи свет је веома суров, себичан и окру固然, све је људима тешко, а најтеже од свега је разумети некога. Зато ви, моји другари, волите и учините разумевање лакшим, јер никада не знамо са каквим болом, тугом или проблемом неко увече леже у свој кревет и буде се са истим.

Дуња Славковић 8/1

Шахисти наше основне школе, четвртаци, вредно вежбају одигравајући партије

Кад бих био на пустом острву

Данас вам пишем једну кратку стратегију коју ћете користити као тактику за игре оваквог изгледа. Вама говорим, децичи.

На острву сам без ичег, то је лоше зар не? Па зато ме и слушајте. Почекемо од разгледања околине, мање више исто, надам се да код вас нема само песка. У реду, пошто је то обављено, за почетак мали заклон ми је довољан, осим што не знам какво је време тамо за олују нешто мало озбиљније, али у суштини је то довољно. Узећу камен и обележију склониште и дрва свим путевима којима се крећем. Са њим могу да правим беле трагове па ће ми помоћи у оријентацији. Ако има плодних дрвећа, лаганица. Наћи ћу грани која личи на иксилон, испчунаћу биљчицу корова који ће ми требати због чврстине. Везаћу чвр око гране у облику ипсилона, још боље ако има ораха. Каменом би покушао да направим рупу коју бих такође везао чвром, а затим бих под правилним углом гађао између плода и петље са каменчићима који би ми били муниција. Ето и како направити праћку. Ако је упитању мање дрво, на пример јабука, само ћу је узети и обавезно оправити у води. Вода и храна су ту, ако хоћете праву воду имам и ја границе, то је превише за мене, а да не помињемо да имам 11 година. Дотерао бих заклон у неку назови колибицу и почeo радим са сплавом. У слободно време бих још истраживао. Полако почињем са оруђем којим ћу сасечи прво дрвце за напредња оружја и оруђа.

Прва ноћ, тешко мени! Прве ноћи су хладне, поготово јер нисам запалио ватру. Јутро је и почињем поставке за ватру. Крепем камен о камен на лист или сиву кору дрвета док не упалим ватру. После дугог времена преживљавања време је за риболов. Ловио бих црве и користио их за фин, али љигав мамац. После две - три упецане рибе скинуо бих им главу и очистио од шкрга и крљушти и пекао изнад ватре на штапићима. Понављао бих то све док не завршим сплав са једрима од листова палме. Пошао бих ка јуту јер тамо увек има цивилизације, али можда су то само моји инстинкти. Када сам одредио курс, време је за полазак. Збогом оствро! Ајкула се не бојим када би ми загризла сплав ударио бих је по носу чиме год ће се у мозгу јавио јак земљотрес.

Завршио бих негде где има људи сигурно, али ако је већ ровати оној карти ја нисам у Европи већ у луки Сантос негде у Бразилу.

Огњен Омасћа 5/1

Да сам ја на пустом острву, тражио бих храну и питку воду како бих преживео.

Ако на пустом острву има олупина брода, претражио бих да ли има неке хране, питке воде или семенке. Од камења, грања и лишћа бих на дрвету направио склониште. Оштро камење бих везао за штап и то би ми служило за одбрану. Како бих преспавао, направио бих кревет од меког лишћа и прућа. Следећег дана бих претражио оствро у нади да пронађем плодну земљу како бих посадио семенке. Од прућа направио замку за рибе. Оне које се заробе у замци, испећи ћу. Оштрем камењем бих са дрвећа исекао велике гране, па би их секao на пола и ставио их да бих направио даске. Од њих ћу направити чамац до веома велика да у њега ставим меко лишће да спавам, храну, воду за пиће и оружје за одбрану од опасних створења. За чамац ћу закачити замку за рибе да бих, за сваки случај, уловио још хране. Онда бих чамацем пливао око острва да видим да ли има још некога у близини.

Савете за преживљавање сам прочитao у књизи "Робинзон Крусо" и препоручујем је и осталима.

Иван Оморац 5/1

ВЕСТИ из Школе >

Мото наше школе

“Не за школу, већ за живот учиш“ - нови је мото ОШ “Вук Стефановић Каракић“. Учење за живот и сналажење у животу много је важније од учења за одређену оцену и успех. Оцене често нису мерило знања, а примена стеченог знања омогућује лепши и лакши живот.

Школа у природи

У периоду 26. 1. - 20. 2. ове године, на Дивчибарама су боравили ученици 3/2 и 4/2 заједно са својим учитељицама Славицом Козаченков и Дориком Журбан.

Време проведено на рекреативној настави је било пријатно, препуно снега, тако да су максимално искористили време за игру, санкање и дуге шетње.

Хуманитарна рециклажа

Традиционално, и ове године ученици 4/2 одељења са учитељицом Дориком Журбан, својим примером су показали како треба бити хуман, а уједно и еколошки ангажован. Сакупљене пластичне чепове предали су 5. фебруара активистима акције “Чепом до осмеха“.

Такмичења

На Општинском такмичењу из енглеског језика, одржаном 4. фебруара у Панчеву, ученици наше школе освојили су: друго место - Андреа Польак 8/2, треће место - Микаина Јовановић 8/2, треће место - Лука Терзић 8/1, треће место - Матеја Николић 8/1. Ученике су припремале наставнице енглеског језика Драгана Лунц и Мијрана Балабан.

На Окружном такмичењу у пливању ученице 8/2 одељења Андреа Польак и Сања Иванов освојиле су прва места и стекле право на учешће на Олимпијским школским играма.

Тематска недеља

Током школске године планирано је да се једном месечно одржи тематска недеља. Поред активности друштва, традиционалног обележавања новогодишњих празника, Светосавља у месецу фебруару обележена је и тематска недеља под геслом “Богатство различитости“, и то у периоду од 5. до 9. фебруара. Том приликом ученици су, у сарадњи са наставницима Иваном Д. Пешић и Весном Рајић, израдили литерарно-ликовне радове и тиме подстакли ученике на размишљање о толеранцији и лепоти различитости.

Основци на Дивчибарама

У посети библиотеци Дома културе

Ученици из продуженог боравка са учитељицом Јильјаном Велинов и библиотекарком Школе, посетили су библиотеку Дома културе и галерију која је у склону библиотеке. Том приликом дочекала их је библиотекарка Сандра Ковачевић. Ученици су активно учествовали у разговору. Поред основне библиотечке делатности, у библиотеци се организују и многе друге активности у циљу промовисања књиге, читања и образовања уопште.

Празници

Ученици виших разреда наше школе, заједно са наставницима Иваном Д. Пешић и Зорком Миленковић, обележили су празнике Свети Трифун и Валентин, као и Дан државности. По старом календару, 14. фебруара се слави Свети Трифун, заштитник виноградара, а тог дана се орезује винова лоза. По званичном календару истог датума се обележава Свети Валентин, заштитник заљубљених.

Један од најважнијих празника у Србији у политичком, културном и историјском смислу јесте Сретење, дан који се обележава у знак сећања на почетак Првог српског устанка. Те давне 1835. године у Крагујевцу је проглашен Сретењски устав.

Свечаност у Школи

Обраћање директора Тасића

У фискултурној сали основне школе “Вук Стефановић Каракић“, 27. јануара, по-водом прославе школске славе, организована је приредба. Ђаци ове школе, уз песму, игру и сценски наступ обележили су сећање на утемељивача школства у Србији. Растко Немањић се одрекао овогемальских благодети као племић и скромно живео

искупеничким животом чиме је постао познатији од свих до-садашњих владара у нашем народу. Тако је постао светац и заштитник свих српских школа.

Након приредбе и резања славског колача, чланови овог колектива су са гостима уз пригодну закуску наставили дружење у школским просторијама.

П. Станковић

ПОСТАНИ НОВИНАР/САРАДНИК “Старчевачких новина“!

Уколико поседујеш таленат да на креативан начин сагледаваш свет око себе и умеш да се новинарски изразиш - ти нам требаш!
Јави се редакцији > snovine94@hotmail.com

СТАРЧЕВАЧКИ ДРАГУЉ ПРИРОДЕ

Шта се оно бели на Надели

Почетком ћодине Надел је био оденут у зимско руко.

Поред што је био меситимично залеђен, делимично се и забелео, што због снега, што због прелепих великих липица које се шамо штапуре у све заманијем броју

Надел (или званично - Надела) живописни је (такође, званично) хидросистем канала и река, који у дужини од око 80 километара протиче Банатом од Ботоша до Иванова, где се улива у дунавски рукавац Зимовник, па после у Дунав.

Овај водоток је за многе његове љубитеље и поштоваоце истински драгуљ природе, а многи од њих покушавају да га на разне начине врате у прећашње стање (пре индустријског загађења). Може се рећи да се ситуација донекле поправила у последње време у околини Старчева, пре свега захваљујући прегалаштву чланова локалног удружења риболоваца, а резултат тога је да се тамо лагано враћа живи свет. Поред бројнијих риба, све чешћа појава су и лабудови, који се ових дана, попут снега, беле на многим деловима Надела.

Лабудове је могуће видети и у делу тока Наделе код Иванова и Омољице, а један пар се скујио и у близини све популарнијег излетишта поред моста код Старчева, које су годинама уређивали волонтери из локалног удружења риболоваца. Први међу једнакима у тој организацији Зоран Васиљковић стављаје непосредно надомак поменуте локације и није му тешко да редовно доноси кукуруз и друге житарице како би овим предивним пернатим животињама помогао да преживе током ледених дана.

Све више предивних птица

Он напомиње да је ових дана и повишен водостај на Наделу.

- Били бисмо најсрћнији када би остало овај ниво и тај квалитет воде. Иначе, има мало леда у виду неке покориће, али лабудови могу да се пробијају воденим током, па и да ходају по леду. Веома су опрезни и нерадо се приближавају људима, иако смо имали једног питомијег који је био нека врста маскоте, а због његове величине звали смо га Џордан. Био је заиста огроман, па нас је подсећао на

Природно благо Старчева

трактор марке "џон дир", а ми смо га крстили именом најславнијег кошаркаша на свету. Иако је био прави алфа мужјак, имао је проблем због сломљеног крила. С друге стране, пар који обитава у овом делу, рекли бисмо, веома је задовољан својим животним простором. Успешно се размножавају и најрадије се гнезде лево од моста, па су речимо прошле године имали легло од шест-седам младих. Има још јединки како овде, тако и на околним каналима, који су заправо препуни лабудова, јер им је изгледа тамо још боље, будући да има мање људи, па их не узнемирају својим присуством - каже Зоран.

Када је реч о самом водотоку, како овај Старчевач је, протекла година неће бити упамћена по нарочито лепом.

- Прва половина прошле године била је веома лоша, нарочито када је реч о квалитету воде, за шта је узрок загађеност, због испуштања недозвољених материја из смера града. О томе смо не-бројено пута говорили и готово да нема сврхе на ту тему више трошити речи. Надел се некада водио као река, а данас као канал отпадних вода и зато

што је то тако уређено, загађивачи не сносе одговорност. Међутим, ми се надамо да ће то некад бити промењено, пре свега када држава локалним моћницима наложи да то не раде или да макар плаћају пенале због тога што испуштају материје опасне за биљни и животињски свет. Све у свему, верујемо да ће тада све бити враћено у нормалу - очекује овај риболовац.

Он наглашава и да Надел има своје напајање водом, из више извора.

- Има их четири-пет само с леве стране моста и то донекле умањује ефекат загађења. То значи да има и рибе, а тиме и пецароша, који се коначно враћају, јер сада могу и да улове нешто, попут беле рибе, црвенперке, бабушке... Нажалост, шарана више нема, иако им је Надел некада био природно мресьтилиште. Ова племенита врста сада више не може да долази, јер је направљена вештачка баријера између старчевачког и омољичког дела водотока, како би му био смањен проток ка Дунаву, где током летњег периода и никог водостаја отече снормно много воде, па је преграђен како не би у горњем делу пресушио. Иначе, рибе има више и зато што су сами риболовци индивидуално пориљавали. Наиме, кад год би неко рецимо нешто узео у Иванову или другде, донео би то овамо како би био увећан рибљи фонд на Наделу - истиче Васиљковић.

Зиме некад биле идиличне

Некада је на тој речици било рибе у изобиљу и она је ловљена не само лети већ и у среду леденог периода.

- Надел је свима нама изразито прирастао срцу, пре свега због прелепог одрастања и незаборавних догодовшина. А тамо смо "висили" не само лети, када смо се купали и пецали, него и зими, да бисмо се клизали или играли хокеј. Лед је знао да буде дебо и више од

20 центиметара, па је могао да поднесе и до 200 деце, која су била сасвим безбедна и могла ту да бораве по цео дан. Старији људи су причали да су до седамдесетих година прошлог века “пецали“ и током зиме, и то тако што су отварали гrottла на леду, а риба би се појавила да удахне кисоник, па би је људи само покупили голим рукама - присећа се овај заљубљеник у Надел.

Храните лабудове житарицама

Зоран Васиљковић апелује на све људе који воле да хране лабудове да им никако не бацају хлеб.

- То је зато што њихов дигестивни тракт тешко може да свари пецива. Можда је и због тога било неколико угинућа тих предивних птица на овим просторима, иако не знамо тачне разлоге за то. Свакако, не треба ризиковати и стога напомињем да би им требало давати искључиво кукуруз или друге житарице - каже овај риболовац.

Нажалост, осамдесете и деведесете године су донеле много лошег...

- Сада смо ту где смо,

Храна за лабудове

али упркос свему трудимо се да одржавамо Надел на највишем могућем нивоу. Међутим, надамо се да ће нам наредни период донети неке помаке у области екологије, што би онда требало да се позитивно одрази и на нашу ситуацију. Ми ћемо свакако да аплицирамо и на градским и другим нивоима за средства како бисмо макар уредили бедеме и обале за пеџарош и излетнике. А и овако их има у све већем броју, у свим годишњим добима, па и сада усред зиме - истиче Зоран Васиљковић.

Надел је много шири

и компактнијег корита од Омольице ка Иванову, а будући да је директно повезан с Дунавом, у том делу има и више рибе и другог животињског света, па и лабудова.

Они се могу срести већ код места познатог као “вектерница“, где се могу видети и стада крава, које напаса Јожеф Баша из Иванова. Овај пастир је малтене целе године тамо, па и у хладнијим данима, све док има какветакве вегетације.

Наравно, ту су и верни прелепи и препаметни пупуни, који су увек спремни

да на звиждук газде појуре за говедима, како би их потерили у правом смеру.

- Ово радим већ шест година, а стока припада Неши Божићу из Омольице. Има ту и обичних крава, али и подолских говеда. Углавном су све саме женке и млади, као и један бик. Иначе, ове краве се не користе за мужу, већ су само за приплод. Све у свему, ту сам по цео дан, све док снег не прекрије пашњаке - каже Јожеф.

И тако теку зимски дани око овог специфичног водотока...

Јордан Филиповић

Одбојка: Борац у (не)могућој мисији

Не иде па не иде. Некад ривали не дозвољавају, некад је било прилика, које нажалост нису искоришћене... Иако до краја трке за бодове има још да се игра, овосезонско “клупко“ као да почине да се одмотава...

У утакмици шеснаестог кола Суперлиге Србије старчевачки Борац претрпео је и 15. пораз у шампионату. Уз све то, ни остали резултати му нису ишли на руку, па су се сада главни конкуренти у борби за опстанак већ добро “одлепили“.

У Хали спортова на Стрелишту је гостовала сјајна екипа из Тополе, једно од најпријатнијих изненађења ове сезоне у српској одбојкашкој елити. Гостују се имали већу жељу за тријумфом и успели су да освоје нове бодове: Борац - Карађорђе 1:3, по сетовима 19:25, 23:25, 26:24 и 21:25.

Иако резултат то можда не показује, гости су релативно лако дошли до предности у прва два сета. Показали су да су у овом тренутку боља и спремнија екипа. У другом делу меча се појавила шанса за Старчевић у самом финишу сета, али одлични гости из Тополе ипак нису дозволили преокрет.

Трећи сет је био и најнеизвеснији, а на крилима Алексе Николића и његових ас-сервиса Борац је успео да преокрене резултат, да смањи на 2:1 и врати се у меч.

Ипак, нада да се може доћи до спортског чуда кратко је трајала. Карађорђе је у четвртом сету поново успоставио контролу над утакмицом и без велике муке стигао до сва три бода.

Борац је утакмицу одиграо у саставу: Немања Стефановић, Иван Ђировић, Алекса Николић, Ненад Мадић, Алекса Несторовић, Стефан Фет, Бојан Познић, Гарбијел да Силва, Вла-

Раднички је био прејак

Фото: М. Шупица

димир Кнежевић, Игор Нинић, Саша Рајковић, Марко Ковачевић, Немања Милетић и Страхиња Танев.

Потом је у 17. колу Борац гостовао Спартаку у Суботици у мечу у коме је поражен с 3:1 (23:25, 25:19, 25:23 и 27:25), а прошлог викенда, као домаћин, изгубио је меч од крагујевачког Радничког с резултатом 0:3 (18:25, 17:25 и 19:25). Одбојкаши Бораца налазе се на последњем месту табле Суперлиге Србије са шест освојених бодова из 18 мечева.

А. Живковић (Панчевац)

Фудбал

Теку припреме за пролећни део шампионата

Прозивка играча и први тренинг у оквиру припрема за пролећни део првенства у Војвођанској фудбалској лиги - Исток обављени су у недељу, 21. јануара. На прозивци и првом тренингу тренеру Срђану Текијашком одазвало се 19 играча. Свакодневно се тренира на Општинском стадиону у Старчеву, а одиграно је и неколико припремних утакмица у којима је резултат у другом плану и које служе за уигравање екипе.

Ево резултата припремних утакмица:

Панчево:

Динамо - Борац 4:1;

Панчево:

Железничар (омл.) - Борац 5:2;

Старчево:

Борац - Слога (Б. Н. Село) 4:1;

Старчево:

Борац - Долина (Падина) 0:0.

До старта пролећног дела првенства одиграће се и једна куп-утакмица у оквиру полуфинала на нивоу подручја

Пејтар Орешковић

Фудбалског савеза Панчево и то у Јдвору, против екипе Полета, 25. фебруара.

Зимски прелазни рок трајао је од 19. јануара до 16. фебруара. У старчевачком лигашу сматрају да је био успешан. Клуб је у наведеном року напустило 12 играча и то: Вања Вуковић, Лука Симоновић, Петар Павлов, Данило Петковић, Лука Ђуричић, Никола Димитријевски, Михајло Мачкић, Дамјан Минић, Марко Ристић, Вељко Јованевић, Душан Маринковић и Бранислав Граовац који је отишао у Швајцарску. У истом периоду доведено је осам нових играча и то: Огњен Делић (дошао из панчевачког Динама), Марјан Азуц, Сергеј Мађаров, Никола Ђорђевић (Раднички, Ковин), Павле Петровић, Душан Туркаљ (Полет, Јдвор), Давид Полић, голман (ИМТ, Београд) и Саша Јовановић (Спартак, Дебљача).

Следи наставак трке за бодове

Распоред првих утакмица ФК-а Борац у пролећном делу Војвођанске лиге - Исток

- 03.03.2024. - Старчево, 14 сати: Борац - Бегеј (Житиште);
- 10.03.2024. - Јдвор, 14:30 сати: Полет - Борац;
- 17.03.2024. - Старчево, 15 сати: Борац - Раднички (Ковин);
- 24.03.2024. - Перлез, 15 сати: Војводина - Борац;
- 31.03.2024. - Старчево, 16 сати: Борац - Пролетер (Б. К.)

Кошарка - пионири Борца нису успели

Кошаркаши клуб Борац, јануара месеца, у оквиру новогодишњих празника, а поводом 50 година клуба, свим полазницима на поклон је дарово клупски спортски ранац. Такође, клуб је купио и спортски семафор за лигашка такмичења. Средства су обезбеђена на градском конкурсу за спорт.

Пионири Борца завршили су Пионирску лигу Војводине на последњем месту, а мало им је недостајало да буду други и прођу даље и ту у последњој утакмици пред својом публиком.

Дана 21. јануара, Старчевци су гостовали панчевачком Виртус баскету, који је лидер на табели, без пораза. Мора се истаћи да Борац ни у једној лигашку утакмици није био комплетан, што због повреда, што због прехладе играча. У овој утакмици, као и у већини мечева ове сезоне, почетак сусрета био је добар, док се у другом полуувремену пружала лошија игра. У овом сусрету судијски пар је делио дискутибилне одлуке које су утицале на резултат. Борац је поражен са 64:50, по четвртинама 8:11, 23:13, 16:17, 17:9.

Одмах потом, наредног викенда, Старчевци су отпутовали у Вршац. До последњег дана нису знали да ли ће уопште ићи због болести играча, али тим се сакутио некако и отишао са осам играча.

Млађи пионири с новом опремом

Опет Борац одлично отвара утакмицу, боље игра од домаћина, иако су имали много изгубљених лопти. Прва четвртина - 9:13, друга 16:16 - полуувреме 25:29 за Борац. И поново се исто дешава - други период меча одигран је лошије и без концентрације па на крају Борац губи са 70:58.

Потом, 11. фебруара, уследила је последња утакмица, одлучујућа за пролаз даље. Оодиграна је у Старчеву, против КК-а Опово 99. Борцу је била потребна победа од 12 поена разлике. На старту меча и током првог дела игре Борац је

слабији и на полуувремену гости воде - 21:31 за Оповчане. Други период утакмице одигран је знатно боље - 17:16 и 17:9, али недовољно за победу. Имао је Борац 10 секунди пре краја свој напад и шансу за победу, али Немања Станков није био прецизан улазом из центра рекета, па освајаје резултат 56:55 за госте.

Још једна лепа вест за клуб и Школу је да је клуб обезбедио професионалне табле и обруче преко КСС-а, који ће бити постављени до априла у школској сали и заменити постојеће које су ту веома дуго.

З. Кокановић

Старчевачки каратиста светског реномеа

Старчевци воле да се баве спортом и то, наравно, даје резултате. У претходних неколико бројева нашег листа представили смо неколико младих нада старчевачког спорта у неколико дисциплина, а у овом броју бавимо се једном од најпознатијих источњачких борилачких вештина - каратеом.

У нашем месту веома су популарне су и борилачке вештине па тако поред полазника Академије "Јочић" и кикбокс клуба "ММАднес", има и много других спортиста који тренирају у суседном Панчеву. Овога пута смо разговарали са Александром Здешићем који је у каратеу забележио значајне резултате.

Подсетимо наше читаоце о коме се ради.

- Старчевац сам, рођен сам 20. октобра 2003. године. Основну школу завршио сам у нашем месту, а потом и панчевачку гимназију, друштвени смрт. Све време школовања имао сам одличан успех. Дружио сам се са вршњацима из краја. Углавном смо играли баскет.

Када сте почели да се интересујете за спорт?

- Још као мали завољео сам спорт. Каратеом сам почeo да се бавим од непуних пет година и тренирам га већ пуних 15. Поред тога, у међусезонама сам истраживао и друге

борилачке вештине па сам се тако накратко обрео у цудоу, мачевању, боксу...

Да ли сте школовање наставили у спорском духу?

- Не, иако је било размишљања о ДИФ-у, ипак сам уписао нешто друго. Тренутно сам на другој години биолошког факултета. Добро ми иде, али је факултет веома тежак и захтеван. Велики део времена проводим на факултету због студентских обавеза па имам знатно мање слободног времена.

У којој селекцији сте сада и који појас носите?

- Још од пионира сам наступао у репрезентацији Србије. И сада се налазим ту и то у две категорије - као млађи сениор и сениор. Ускоро пуним 21 годину па ћу бити само у сениорској конкуренцији. Са 16 година сам стекао највиши појас у овом спорту - црни.

Који су Ваши најбољи постигнути резултати?

- Годинама сам у самом врху у овом спорту у Србији и Војводини. У протеклој години сам у Војводини освојио прво место у обе конкуренције (сениори и млађи сениори), док сам у Србији освојио златне медаље у млађим сениорима и у купу и у првенству, док сам у сениорској конкуренцији био трећи.

Александар Здешић

Напомињем да је сениорска конкуренција од 21 године, али се могу такмичити и млађи.

Има ли и интернационалних успеха?

- Као кадет сам освојио Светски куп, а у скорије време мислим да ми је највећи успех треће место на Медитеранском купу. Поред тога, учествовао сам на великом броју турнира широм света и углавном имао добре резултате.

Шта је још лепо у овом спорту поред турнира?

- Најбоље од свега је

стичање нових пријатеља широм земље и окружења. Са репрезентацијом по неколико пута годишње боравимо на спортским камповима где тренирамо и дружимо се. У склопу Војводине најчешће посећујемо Апатин а у репрезентацији Србије, Тару.

Карате још увек није олимпијски спорт?

- Жао ми је што карате није добио могућност да се појави на наредним олимпијским играма јер бих сигурно учествовао и то би било велико искуство.

П. Станковић

Резултати Друштва голубара СРБ-461 Богојављање

И поред лоших временских услова током такмичарске сезоне 2023. године, у којој се нису одржала многа савезна такмичења, чланови старчевачког друштва голубара СРБ-461 Богојављање успели су да постигну одличне резултате, како на друштвеним такмичењима.

Постигнуто је укупно осам резултата, од чега је шест у оквиру Друштва и два на савезним такмичењима. У оба савезна такмичења такмичари СРБ-461 заузели су победничка постоља у такмичењу Првака општине и Првака региона.

Прво место заузео је Драган Станојевић с резултатом 10:14:20, а његов голуб је освојио Златну алку за најбољег голуба летача са временом лета 12:06:00.

Мирољуб Ристов је заузео прво место у такмичењу Регион-јуниори са резултатом од 9:11:00, док је његов голуб, такође, освојио Златну алку са летом од 10:47:00.

Са ова два освојена прва места за више сезоне чланови Друштва СРБ-461 Богојављање настављају са доминацијом у савезним такмичењима.

Друштвено такмичење, сениори:

Прво место освојио је Драган Станојевић са резултатом од 9:17:00; друго место освојио Рајко Перошевић са резултатом

8:58:24; треће место освојио је Мирољуб Ристов са резултатом 8:47:30.

Златну алку за најбољег голуба летача освојио је голуб Рајко Перошевић БОЗ461-13-24.22 са летом од 10:01:00.

Друштвено јуниори:

Прво место освојио је Рајко Перошевић са резултатом 8:40:12; друго место освојио је Зоран Ђуришић са резултатом 7:00:50.

Златну алку за најбољег јуниор летача освојио је голуб Рајко Перошевић, текирче зелена СРБ-461-13-67-23 са летом од 11:23:00.

Кућ Друштва:

Прво место освојио је Драган Станојевић са резултатом 9:55:48.

Шампион Друштва за 2023. годину је Рајко Перошевић са просеком из два резултата 8:49:00; друштвено сениори 8:58:24; друштвено јуниори 8:40:12.

Најуспешнији такмичар Друштва по рејтинг бодовима је Мирољуб Ристов са освојених 35 бодова као и најуспешнији такмичар нашег региона.

Д. С.